1896/32

Sátoralja-Ujhely, 1895. március 24. 12. (1317). Huszonhatodik évfolyam.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr
Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyilttérben minden garmond sor dijja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJA
hivatalos hirdetéseknél;
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Petitnél nagyobb, avagy diszbetükkel vagy körzettel ellátott hirdetményekért térmérték szerint minden négyszög centim. után 3 kr. számittatik.
Állandó hirdetéseknél kedvezmény nyujtatik.
Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Rákóczi.

I.

Gót-ivü templom csöndes csarnokában,
Amelyet napsugár föl nem keres,
Fájdalmas Istenanyja zsámolyánál
Imádkozik egy ifju szerzetes.

S mig ajka önfeledve mond imákat,
Amelyek hangja szivből nem fakad,
Képzelme szárnyán messze elkalandoz,
Keresve szebb időket, multakat.

A gyermekkor világa áll előtte,
Nyiló virágon ifju napsugár.
Virág között mosolygó rózsa arccal
A gyermek pillangót keresve jár.

Előtte bókol dús kalászu róna,
Mögötte bérc, amelynek oldalán
Arany borág int . . . s lelke összerezdül —
‚E bérc . . . e róna volt az én hazám. . . .‘

Hazám! . . e szóra szive, mint a bimbó,
Imát lehelve nyíl az ég felé.
Hazám! e szóra vérző Istenanyja
Könyázott szemeit ráemelé:

‚Tekintsd e hét tőrt, mely szivembe vágva;
Tekintsd ölemben Isten holt fiát,
Megostorozva, vérben meggyalázva —
S eszedbe jusson porba hullt hazád.‘

‚Nézz könyeimre s jusson majd eszedbe,
Kiért szivednek vérét ontanád,
Kinek fájdalma rokon az enyémmel:
Jusson eszedbe törtszivü anyád. . . .‘

S az ifju szerzetes fölkél remegve,
Sápadt ajkán az ima megfagyott
‚Bocsásd meg, ó fájdalmas Istenanyja,
Hogy őseimhez méltó nem vagyok.‘

‚De add kezembe azt az éles kardot,
Amely szived', — szivünket verte át
S én visszasujtom árulónk szivébe,
Megboszulom anyámat s a hazát!‘

‚El innen, el! Ez órjás boltiv sulya
Szivemre hull, ha rájok gondolok . . .
El innen el! . .‘ s az Istenanyja képe
Könyjén át megvigasztva mosolyog.

II.

Érctárogatók hadi éneke szól
Trencsén lobogó-teli halmairól.

Föld reng, ha kilobban egy ágyutorok,
Kelnek dübörögve a harci sorok.

Villongva, kerengve a bércek alatt
Rákóczi vezér deli serge halad.

Fényes sisasokkal az ellen amott . . .
Tört ágyúk a völgyben, ezernyi halott.

S hogy összerobognak a büszke hadak,
Vérrel dagad és foly a völgyi patak.

S a vérfolyam átka az égre kiált!
S az ég derüjére sötét boru szállt.

S már győzni remél a magyar: Diadal!
Háromszinü nemzeti zászlaival.

Már szól pihenőre a tárogató, —
Már végre leróva a véres adó —

S im! uj sereg, uj roham, uj csata kél
S Rákóczira zug! Fel, ujulva, ki él!

Itt jön, ki elárul! Az esküszegő
Rákóczit eladta a hitetlen! ez ő!

S minden seb, amelyet a harc keze vág,
Kétszerte sajog s föl az égre kiált. . . .

Rákóczi leverve. Futó hada száll,
Ő ott marad a csata romjainál. . . .

S az éji homályba' futó seregek
Gyász-tárogatója zokogva zeneg.

S még zugja panaszszal a bércfokon át
Rákóczi dicső hadi, büszke dalát. . . .

III.

Merre zugó Márvány-tenger habja
Hótajtékát parti szirtre csapja,
Kék olajfák halványszürke árnya
Ráborul egy számüzött lakára.

Holdas éjjel minden olyan néma,
Csak habok moraja zendül néha,
Karcsu pálmák álmadozva néznek
Kék ködébe csillagteljes égnek.

Számüzött lakának pisla mécse
Fel-fellobban. Nem nyugodhat mégse? . . .
Majd pihenhet ott lenn . . . nemsokára . . .
Nem derül rá több hajnal sugára.

Kis szobában bujdosók csapatja
Számüzött vezér álmát virasztja.
Ó nehéz és hosszu volt ez álom,
Folytatása lesz a tulvilágon.

TÁRCA.

Póla kikötő-város és vidéke.

— A ‚Zemplén‘ számára —

irta: **Klár István.**

II.

Az arénától pár méternyire van még egy nevezetes római maradvány, az a 10—11 méter átmérőjü kút, melynek még mai napig is megbecsülhetetlen hasznát veszi a kikötő-város, amennyiben ez az egyetlen élvezhető édes viz ugyszólván az egész környéken. A kutat még a régi rómaiak épitették és a belsejében lévő épitmények, kevés javitás kivételével, máig is mind a régiek, csakis a külső épitmények változtak a korral és annak igényeivel. Jelenleg a kutból gőzszivattyuk szivják föl a vizet és nyomják tovább a vizvezetékekekbe, mely vezetékek azonban, a hadi tengerészethez tartozó épületek kivételével, nincsenek bevezetve a házakba, hanem csak a város egyes pontjain fölállitott közkutakig mennek, ahol több, tetszés szerint nyitható vagy zárható, csapon át kapja a szomjas emberiség a hüs forrásvizet. A kutnak gőzszivattyu telepe a hadi tengerészet birtokába tartozik. A szivattyuk körül ugyancsak a haditengerészet gép-altisztjei végzik a szolgálatot éjjel-nappal és egymást fölváltva.

A város haditengerészetünknek e szolgálatáért külön nem fizet, hanem a megkivántató vizet a haditengerészet számára ingyen adja, mig a város többi polgáraira, bizonyos arányban, *vizadó* van kivetve. A kutnak egyedüli hátránya, hogy igen közel fekszik a mólóhoz és ennél a körülménynél fogva a tengervize a kutnak pompás forrásvizét kissé tengerizüvé teszi.

Rendes körülmények között, mikor t. i. a kut forrásai vizben gazdagok és igy a naponkint elszállitott óriási mennyiségü vizet pótolni tudják, a római kut vize oly kis mértékben válik sósizüvé, hogy csak azok veszik rajta észre az idegen izt, kik először, vagy csak nagyon ritkán isznak belőle; de nyáron, mikor az óriási hőségtől a kut forrásai is megapadnak ugy, hogy még a mérsékelt vizfogyasztást is csak félig-meddig birják fedezni, olyankor a kut vize annyira sós, hogy valósággal élvezhetetlen és felzavarja a város mindennapi életrendszerét. Ezen a keserves állapoton segiteni akar ugyan a város, amennyiben folytonosan kutatnak édes vizforrás után, amely munkálatoknál nagy segédkezet nyujt a haditengerészet is, de az eddigi folytatott furások és kutatások még eredménytelenek maradtak, mert ha sok fáradtság és temérdek költség árán találtak is vizet a sziklás talajban: a nagy sótartalom miatt mindig élvezhetetlennek bizonyult.

A kereskedelmi kikötőnek egyik nevezetessége még a *halpiac* és az azon uralkodó élet, melynek szemlélése olyan hatást gyakorol az idegenre, hogy az sem tudja, hova nézzen először, vagy mit is nézzen meg jobban: a piac mellett fekvő régi római maradványokat-é, amelyeket az idő vasfoga kezd már teljesen elpusztitani, vagy a csodálatosnál csodálatosabb alaku, szinü és faju halakat, a szebbnél szebb és hihetetlen nagyságu kagylókat-é, melyeknek egynémelyike a félmétert is jóval meghaladja, vagy a kosarakban idestova mászkáló, kilonyi sulylyal biró tengeri pókokat, vagy pedig azokat az embereket, akik mindezeket elárusitják: a naptól feketére perzselt halászokat, akik egykedvüen és zsebre dugott kézzel állanak áruik mellett és a legnagyobb flegmával füstölve fapipájokból, egy soldit sem engednek a kimondott árból, legnagyobb bosszuságára a mindent drágáló gazdasszonynak.

Igen sokat megszoktam már a tengerészetnél, igen sokra megtanitott a szükség és a kényszer. Megtanultam a szomjuságot tűrni néha 24 órán tul is; megtanultam meginni annak a viznek az utolsó cseppjeit is, amely már két hétnél tovább állott a hajó viztartányában; megtanultam inni azt a vizet, amely pár óra negyeddel azelőtt került ki a desztilláló készülékből és amelynek hőfoka a 25—27° Celsiust is meghaladja; hozzászoktam az olajos ételhez, melyet a magyar ember természete csak igen nehezen vesz be; egyszóval igen sok olyan dolog, mely azelőtt uj és különös volt, közönségessé vált előttem, — de azt még sem tudtam megszokni és még most is jóizüeket nevetek, ha a piacon lévő hölgyeket nézem, kik a zöldessárgás pókokat egyenként szedik ki a kosarakból és kacsóikban méregetve, hogy melyik a nehezebb, a kevésbé sulyosokat azzal a megjegyzéssel, hogy ‚picclo bestia‘ lökik vissza a kosárba, ugy hogy a szegény állat hosszu csontos lába csak ugy zörög a többinek páncélos hátán, mikor a kosárba pottyan, mig a sulyosabbakat ollóiknál összekötve és lefelé csüngetve, olyasformán mint honi piacainkon a csirkét, viszik haza, hogy pótolják vele az itt ritkaság számba menő aprójószágot.

Tekintettel arra a körülményre, hogy nagyon belemélyedtem ebbe a tárgyba, meg fogják bocsájtani kedves olvasóim, ha eltérek a tulajdonképpeni tárgytól és egy kis történetet mondok el, melyből fogalmat alkothatnak a tengermellékeik izléséről, mely, tisztelet a kivételeknek, a mi fogalmaink szerint igen alant áll.

A Zemplén mai száma tiz oldal.

Felriad. . . . Csatára! itt az óra!
Harci kürt riadjon támadóra!
Halljátok *Rákóczi* indulóját?! . . .‘
— Künn habok a partot ostromolják.

Ágy fejénél Istenanyja képe;
Tőr van ütve vérező szivébe.
Könyboritott bus szemekkel nézi,
Mint zokognak Magyarhon vitézi.

Sirva néz a gyászos haldoklóra,
‚Jöszte, jó vitézem! itt az óra.
Jöszte vélem egy szabad világba,
Jöjj! aranykapuja, nézd, kitárva!

Ott az ősök csillagos körében
Trónülésed’ elfoglalva fényben,
Ujra látod, ugy, mint egykor láttad,
Nagy s szabadnak édes, szép hazádat!‘

Kiderül a haldoklónak arca,
Csillapulván szörnyü lelki harca
S megtörő szemével ott, a képen:
‚Ó vezess!‘ . . . ezt sugja véglehében. . . .

. . . Künn a tenger dörgő habcsapása
Zug, mikép egy nemzet zokogása.
S mig a szirtre dördül: mintha benne
Hős Rákóczi indulója zengne!

Váradi Antal dr.

— —

Ontözési berendezések és szivattyu telepek kérdése a bodrogközi Tiszaszabályozó társulat területén.

II.

A Bodrodközi társulat ezen berendezések létesitésében mindenesetre szem előtt tarthatja más társulatok hasonló alkotásait, de speciális viszonyainál fogva, melyek úgy a természetes állapot, mint a szabályozás rendszere folytán sajátos helyzethez vezettek, nem szoritkozhatik merev utánzásra, hanem igyekeznie kell, hogy viszonyaihoz mért, önálló s úgy a fölösleges viz eltávolitására, mint a hiányzó vízmennyiség pótlására szolgáló berendezésekhez jusson,

Vagyis tartózkodva az egyoldalú kisérletezéstől, midőn a kérdés megoldását napirendre tűzi, egyúttal a társulat hivatott közegeinek tanulmányozásához képest, úgy a szivattyútelepek létesitését, mint az öntözést, párhuzamosan és fokonkint az előkészités és megvalósitás révébe irányitani igyekezzék.

Ismeretes, hogy a Tisza- és Bodrog-folyók magas vízállásai mellett, a zsilipek zárva tartatván, a belvizek levezetésére mód nincs s igy a vízmennyiségek eltávolitása sem lévén lehetséges, azok a víztartó tavakban raktározódnak.

S noha a Bodrogköz más — különösen az alsótiszai — társulatokhoz képest, aránylag kedvezőbb helyzetben van, mert belvizektől *rendszerint* kora tavaszszal már megszabadulhat, számot kell vetni azon eshetőségekkel szemben, melyek az eddigi tapasztalatok szerint normálisnak nevezhető helyzetet alaposan felforgatják.

Következhetnek be ugyanis oly idők, midőn az 1884-ik évben tett tapasztalatok sem szolgálhatnak kellő zsinórmértékül, midőn meg kell győződni arról, hogy vízmennyiségek raktározására nagyobb és kellő mélységgel nem bíró területek is igénybe fognak vétetni s igy oly területek árasztatnak el, melyek többé-kevésbbé vízmenteseknek lettek contemplálva s a szenvedett károkat még érzékenyebbé fogják tenni. Másrészt azon szempontot kell irányadónak tekinteni, hogy a vízraktározásra szánt területek nagyobb része, habár rövid időre is, megkiméltessék a víz elboritásától! S mentől több terület maradjon meg a gazdálkodás céljaira fentartva.

Erre szolgálnának a szivattyútelepek.

Tudomásom szerint a társulat műszaki közegei, nevezetesen Révy Géza Victor főmérnök úr a kérdés buzgó tanulmányozását a tőle megszokott lelkiismeretességgel s vízügyi kérdésekben szakavatott ismeretkörével folytatja.

E célból folyamatban vannak különböző szakszerű megfigyelések, továbbá felmérések eszközöltetnek azon irányban, hogy a zsilipek zárása idejében támadó csapadékvíz megállapitható legyen, úgyszintén a folyók vízállásának diagrammjai pontosan összeállittatnak; végre figyelemmel kísértetnek a talajvíz keletkezésének és növekedéseinek törvényei, hogy azon becses adatok lehető precizitással megszerezhetők legyenek, melyek a belvízlevezetés sikeres megoldása érdekében, mint lényeges tényezők szerepelnek.

Amennyiben a bodrogközi társulat csatornarendszere a fentiekben ismertetett elvek szigorú szem előtt tartásával lett megállapitva, nem fog nagy nehézségekbe kerülni a meglévő alkotásokba a szivattyútelepeket is beilleszteni.

Már maga ezen körülmény a kérdés megoldására nézve fontos s egyúttal igazolja, hogy a társulat szabályozási rendszere helyes irányba tereltetett s ma oly kifejlődést nyert, hogy szemben a jelenleg felmerült kérdésekkel is, leküzdhetlen akadályokat nem ösmer.

Mindössze a tiltórendszer fog váltosást szenvedni, amennyiben szem előtt kell tartani azt, hogy a vízmennyiségek, a körülményekhez képest, teljesen értéktelen és mély fekvésű vízvezető erekben és tavakban raktározhatók legyenek.

S ez teszi szükségessé, hogy a szivattyútelepek alkalmazása esetére is a társulat tiltó rendszere a maga teljében fentartassék, esetleg némi átalakulást is szenvedjen.

Mert ha szivattyúk felállittatnak s működésbe hozatnak, a tiltók igen célszerűen szabályozók gyanánt lesznek felhasználhatók. Sőt arra szolgálnak, hogy a szivattyúk működésének folytonosságát biztositva, egyúttal megfékezik a víztömegek tulságos megtorlódását,

A tiltó és vízraktározó rendszer mintegy kiegészitő része a szivattyúk alkalmazásának, ami maga után vonja azt, hogy a Bodrogközi társulat, mely szabályozásában oly helyes elveken indult, tovább haladásának ezen kellékét, mely alkotásaiba beleillik, sőt azokat kiegésziteni fogja oly időben, amikor működésének tervszerűen megállapitott egymásutánja és anyagi helyzetének egyensúlya megfogják engedni, azt megvalósitani is törekedjék.

A szivattyuk és tiltók együttes és kiegészitő müködése — különösen bizonyos időszakokban és rendkivüli esetekben mutatja meg jótékony és célszerü hatását. — Igy például a hó hirtelen olvadása, vagy több napig tartó esőzések alkalmával a viz lefolyása a tiltók által szabályoztatván, csak annyi viz bocsáttatik a szivattyu telepekhez, a mennyit ezek tovább adni képesek, a többi a tiltók segitségével a viztartó medencékben raktározódik.

De ezeken kivül is megmarad a tiltók eddigi müködése, mert a csatornák tisztitása s nyári száraz időszakokban a csapadék viz vissza tartása a tiltók által lesz eszközlendő.

A gőzerővel hajtott szivattyu telepek kétségtelenül nagy munkák végzésére hivatvák s ezen rendeltetésüknél fogva egy valóságos s eléggé nem méltányolható szükségletet képeznek, melynek értékessége különösen egy kellőkép előkészitett szabályozásnál, a milyen a bodrogközi, fog kitünni.

S ha már most egy futó pillantást vetek a szabályozás különböző stadiumára s önkénytelenül megállapodom a mostani helyzetnél, egy benső s az ügy szeretetétől áthatott előérzet tovább visz — a szabályozási állapot azon kedvező alakulásáig, midőn a felesleges vizek eltávolitása s az esetleges vizszükség leküzdése is, lehetővé válik.

A szivattyu-telepek szolgálnak az előbb emlitett, az öntözési berendezések az utóbbi célnak.

Az egyik eliminálja a szükségtelen felesleget, a másik pótolja a szükséges hiányt. — Mindkettő együttvéve betetőzi a bodrogközi szabályozás eddigi alkotásait.

A bodrogközi Tisza mentén végig vonuló völgy nagy kiterjedésben tőzeges alkotásu, mely ha a nedvességtől megfosztatik, könnyen meggyul s a tüz — ezen hosszu folytatásban tőzeges talajon, gyorsan terjed s nagy pusztitásokat okoz.

Ily talajégésekkel szemben — a szabályozás jelen állapotában csak a védekezés ama neme volt igénybe vehető, hogy a tiltók lezárása által visszatartott vizzel és kellő helyen alkalmazott árkolásokkal a tüz pusztitásának gát vettetett s az, bizonyos terjedelemre szoritva, lokalizáltatott.

Ez azonban nem lehet elégséges.

Ha a talaj égésektől a társulat menekülni kiván s nem akarja magát az Alföldön a mult évben tapasztalt még nagyobb bajnak, a szárazságnak kitenni, akkor óvakodnia kell berendezési terveinél egyoldaluan eljárni, hanem igyekeznie kell az öntözés kérdését is megvalósitani. Mert ha minden gondoskodás s minden intézkedés csak a viz eltávolitására és a talaj teljes kiszáritására fordittatik, akkor a talajégések s a szárazság pusztitásai rontani fogják a szabályozás többi alkotásainak sikerét.

Mint bodrogközi birtokos s mint a szabályozó társulat elnöke szükségesnek láttam ezen — mintegy a levegőben függő — kérdésekkel behatóbban foglalkozni s midőn ezt tettem, el nem mulaszthattam erre az érdekeltség figyelmét is, jelen közlésemmel felhivni.

Sikerült e ezt elérnem, azt a legközelebbi jövő meg fogja mutatni; — de én bizom abban, hogy az érdekeltség minden egyes tagja nem fog elzárkózni ezen kérdések megvitatásától s

---

Pár hónappal ezelőtt a *Bellona* nevü hajón voltam behajózva, ahonnan kissebb hajócskákra az ugynevezett *Festuntender*-ekre rendeltek, melyeket viharok alkalmával abból a célból küldenek ki, hogy a megszorult halászoknak és a vitorlákkal hajtott trabacculáknak segedelmet nyujtsanak. Egy ilyen tendernek a személyzete, abban az időben, egy kormányosból, aki a kommandáns szerepét is vitte, egy Maschinen mátból, két önkénytesből, két Deck-matrózból és két fütőből állott. A hajócska berendezése nagyon egyszerü és nagyon erős. A belső része három fülkére van osztva, a középsőben van a hajót mozgató, mintegy 50 lóerejü Compaund-gép és a gőzfejlesztésre szolgáló cilinder-kázán, visszatérő lángrendszerrel, a hajó bugján (elején) lévő fülke nehány ember befogadására szolgál, mig az Achteren (hátsó rész) lévő rekeszben egy kis raktár is van, melyben a kaucsukruhákon kivül még egy napra való élelem, u. m. friss hus, rizskása, kenyér, só és olaj van elhelyezve. A fedélzeten a mentő öveken, köteleken, édesviz-tömlőkön kivül Back bordon (a hajó baloldala arccal a bugfelé nézve) egy kis álló konyha is van, amelyen a személyzet az estebédet megfőzi.

Egy alkalommal, amikor szintén cirkálásra küldtek ki bennünket, nagyobb bóránk volt, ugy hogy a hajón átszaladó hullámok, amelyek minden tárgyat, amely nem volt ›seefest‹ lekötözve, lesodortak a fedélzetről, nemcsak a tüzet oltották ki a fedélzeten lévő konyhában, de a hajócskánk annyira táncolt, hogy egy hullámcsapásnál, mikor a hullámhegy tajtékos tetejéről hajócskánk őrült sebességgel rohant alá ugy, hogy a tulsó hullámra már nem volt ideje fölemelkedni, hanem keskeny orrával beleturta magát a vizhegybe, ugy, hogy csurron viz lett a fedélzeten minden és a hajócska ugy megdült, hogy a kis álló konyhán lévő üstből a félig főtt rizsottó nagy pocsesanással kiszaladt a fedélzetre, ahonnan pár perc mulva a felszaladó hullámok a tengerbe sodorták. A dolog története után szentül megvoltam győződve, hogy az ebéd elvesztése óriási elkeseredettséget fog szülni a hajócskán és hogy a bóra üvöltésébe Istenkáromlás, amihez a tengerészek különösen jól értenek, fog vegyülni. Legnagyobb csodálkozásomra mindez nem történt, hanem a legnagyobb lelki nyugalommal kötözték rá a fedőt a kiürült üstre, minek megtörténte után mindenki végezte tovább szolgálatát az őrhelyén. Tapasztaltam ugyan már, hogy a tengerészek mennyire közönyosek az efajta csapásokkal szemben, de mégis kiváncsi voltam megtudni, hogy valjon mibe reménykednek, hogy olyan közönyösen veszik az általam oly nagy csapának vélt dolgot, az ebéd elvesztését? Bizalmasan megkérdeztem a kormányosunkat, hogy őtet nem boszantja é, hogy ebédre nem ehetünk egy kis meleg ételt sem, hanem tisztán kenyérrel kell megelégednünk, mely igen kevés erőt fog önteni a bórától és a hideg hullámoktól elgémberedett testünkbe. A kormányos szánakozólag mosolygott kérdésemre és röviden csak azt felelte: tüz van a kazánba, olaj van a gépkenő kannákba, a kenyerünk megmaradt, a sót és a többit pedig az adja, aki elvette a rizsottót, — azután szorosabbra huzta a gurtnit, melylyel a kormánykerék mellé volt kötve, hogy a hullámok le ne sodorják és fejét jobban behuzva a kaucsukköpeny gallérja mögé, a hajócska orrát másfelé forditotta és többet egy szót sem szólott kérdéseimre. Látva, hogy minden további kérdezősködésem kárba vész, bosszusan mentem le a gépkamarába, hogy átfázott testem egy kissé fölmelegitsem. Alig vagyok lent egy fél óráig, mikor a szócsövön a következő kommandókat hallom lekiálltani: ›Langsam!‹ (lassan) ›Halt!‹ (állj) ‚Fest!‹ (hosszabb ideig állunk.) Megütközve a szokatlan időben jött kommandókon sietve szaladtam föl a Deckre (fedélzetre) megtudni, hogy miért állunk és hol állunk. Ahogy fölértem és körülnéztem, csodálkozva vettem észre, hogy az öböl bejáratnál fekvő Brióni sziget déli oldalán, ahova a bóra nem hatolhat, egy csöndes öbölbe vetettünk horgonyt.

A kormányos és a két Deck matróz egy hosszu, vékony rudra erősitett fogóeszközzel, köveket halászik a pár méter mély tenger fenekéről. Mikor már meglehetős mennyiségü követ huztak föl, akkor neki állottak, széjjeltördelték és legnagyobb csodálkozásomra a kő belsejéből nagy mennyiségü kagyló került elő, melyet a datolyamaghoz hasonló alakja után *musuli datóli*-nak hivnak. A kagylókat egy dézsába szedték össze, tengervizzel leöblögették, aztán az egészet bevitték a gépkamrába, hol a Flurplattén (vaspallón) rögtönzött tüzhelyen, amely négy, brigett-szén téglából és az azok által bekeritett térre tett parázsból állott, melegitett lábasba már sisteregve forrott a gépolaj. Kevés várakozás után, mely idő alatt a legnagyobb érdeklődéssel néztem a történteket és vártam a történendőket, a dézsából beöntötték a kagylókat a forró olajba, ahol addig kevergették őket össze-vissza, mig minden kagyló szét nem nyillott. Mikor a kagyló belseje is érintkezett az olajjal, a lábast levették a parázsról, a parazsat bedobták a kazánba és az olajat kenyérrel mártogatva ki a lábasból, a legjobb étvágygyal áttak a csigák elpusztitásához. Természetesen engem is a legnagyobb készséggel kinálgattak, de már én csak kosarat adtam és inkább hagytam magam kinevetni. Nekik nagyon tetszett, hogy én nem

Folytatás az I-sö mellékleten

megvalósitásuk szükségképeni bekövetkezése esetén vállvetve fog a végrehajtás terén közreműködni.

Nagyon tudom, mert ismerem a társulat helyzetét, hogy minden ujabb anyagi áldozat sulyosan nehezedik minden egyes érdekeltre s igy alaposan is megfontolandó mikor és mennyit képes a társulat e célból létesiteni; de mint már előadtam, mindkét kérdés a Bodrogköz jobb jövője érdekében mulhatatlanul szükséges, csakhogy a megvalósitás fokozatosan és a társulat anyagi erejének számbavételével akként lenne eszközlendő, hogy a reménybeli jobbért ne veszélyeztessük meggondolatlan elhamarkodással a már elért eredmények megtartásához még szükséges anyagi erőnket!

Ha már annyi áldozatot hozott a társulat, ha már szabályozási munkálatait csak keserves küzdelmek árán fejleszthette ki, ne csüggedjen el a célhoz közel érve, hanem ernyedetlen buzgalommal teljesitse még azokat a feladatokat, a melyek szabályozási müvének tökéletes voltát hivatvák urbi et orbi bizonyitani.

A társulat minden tagja velem együtt keservesen érzi azon sulyos kötelezettségeket, melyek ártéri adó cimén ránk nehezednek, de kedves Bodrogközünk boldogulása érdekében, melyhez magunk érdeke is kötve van, minden lehetőt elkövetni, hazafiui kötelességünk!

Gr. Mailáth József.

Vármegyei ügyek.

A **közigazgatási bizottságnak ez évi márc. hó 16-án tartott ülésében**, az állami anyakönyvi kerületek beosztásán és az anyakönyvvezetők kijelölésén kivül, amikről már lapunk mult számában adtunk tudósitást, közérdekkel biró tárgyak voltak még a következők:

Minthogy törvényhatósági útadóban és betegápolási pótadóban nagy összegre rúgó hátrálékok maradtak kint, ezeknek szigorú behajtására utasitották a járások főszolgabiráit.

Amerikába útlevél nélkül kivándoroltak az 1895. évi jan. és febr. hónapok folyamán 233-an, visszajöttek Amerikából 192-en.

Dókus Gyula vármegyei főjegyzőnek az állami anyakönyvi kerületek meghatározását tárgyazó és minden tekintetben kiváló gondossággal egybeállitott javaslatáért, melyet annak idejében, mikor t. i. felsőbb helyen is jóváhagyást nyer, egész terjedelemben ösmertetni fogunk, főispánunk őméltósága inditványára köszönetét s elismerését nyilvánitotta a közig. bizottság s egyszersmind ebbeli kijelentését jegyzőkönyvbe foglalni rendelte.

Mád és *Tokaj* városoknak, községi kisdedóvó intézetek létesitésére alkalmas telkek vétele céljából, 1250 ft-, illetve 3400 ftnyi állami segedelmet adott a vall. és közokt. ügyi minister, kitől körrendelet is érkezett, hogy az *ismétlő iskolák* üdvös intézményének életbeléptetésére kitűnő gondot forditson a közigazgatás.

Stépán Gábor kb. tag inditványára dicsérőleg nyilatkozott a közig. bizottság *Csurgovich* György szalóki gk. lelkész hazafias buzgóságáról, aki t. i. nemcsak a szalóki iskolás tót gyermekeket oktatja, hanem tótajkú híveit is igen szép sikerrel szoktatja a magyar szóra.

Kormány László I. osztályú vármegyei útmesternek, ki ez időszerint súlyos beteg, 100 ftnyi segedelmet szavaztak meg.

Az árvaszéknél febr. hó folyamán elintéztek az előadók összesen 1685 ügydarabot; ebből *Karsa* Ferenc 243, *Spillenberg* Barna 310, *Pékáry* Gyula 283, *Pólányi* Gyula 314 *Farkas* Dezső 330, *Klimó* Menyhért 205 dbot. Hátrálékban maradt 143 ügydarab.

A kir. törvényszéki börtönben volt a februáriusi rablétszám: 139, ebben elitélt 114. A börtönegészség állapota megnyugtató.

A diftériának 47 esete fordult elő a mult hónapban. *A Bähring-féle szérum igen jol bevált.* Most a *Roul*-féle, francia származású szérummal kisérleteznek, amely célra 20 adagot küldött a belügyminister. Ha beválik nagy jótétemény lesz ez a *Roul*-féle szérum azért is, mert ebből egy adag nem kerül többe 2 forintnál, tehát majd ötször kevesebbe kerül, a Bähring-féle szérumnak egy adagja.

A közutak fentartásához megkivántató évi kavicsszükséglet szállitásának biztositása céljából megtartott versenytárgyalás eredménye általában sikerültnek mondható. — A n.-erdei híd, tekintettel arra, hogy a jégzajlás megindult, lebontatott. A vármegyei vámos hídak vámszedési jogának újabb 10 évre terjedő meghosszabbitásáért feliratot intéztek a kereskedeelmügyi kir. ministerhez.

Egyenes adókra befizettek februárban 140,308 ftot (most többet, mint a mult évi febr.-ban 23,000 ft 04 krral), hátralékban van: 693 539 ft. — hadmentességi díjra befolyt: 425 ft (most kevesebb 93 ft 15 krral), hátrálék: 64,321 ft.

Végezetül fölemlitjük, hogy Dzurovcsin György, Hamas Mihály, Ungváry János, Ondócsik Pál, Balki János, Bujak István, Kovály János és Demkó János hadköteles egyéneknek kivételes nősülhetés megengedéseért benyujtott folyamodásaik kedvező véleménynyel küldettek föl a honvédelemügyi kir. ministerhez.

A fiumei cs. és kir. hadtengerészeti akadémiában megüresedő magyar állami, illetve katonai kincstári alapitványi és fizetéses helyek betöltésére hirdetett pályázatot a m. kir. honvédelmi, illetve a közös hadügyi minister. A pályázati hirdetmények részletei vármegyénk alispáni hivatalánál, úgyszintén a járások főszolgabiráinál, mint lapunk szerkesztőségénél is megtudhatók.

Hernyó-irtás. A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló és már a mult év november 1-én életbe lépett 1894. évi XII-ik törvénycikkelyből e helyen is köztudomásra adjuk, hogy az idézett törvénynek 50. szakasza értelmében minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt, legkésőbb azonban március hó végeig a belsőségekben, majorokban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben lévő fáit és bokrait a kártékony hernyóktól, illetőleg hernyófészkektől és lepketojásoktól megtisztitani, s az összegyüjtött hernyókat, hernyófészkeket és lepketojásokat elégetni. A később mutatkozó kártékony hernyók, valamint a cserebogarak tömeges megjelenés alkalmával szintén megfelelő módon pusztitandók. Mindezekre az érdekelteket azzal a megjegyzéssel figyelmeztetjük, hogy a *ki a hernyókat irtani elmulasztja, helyette az irtást a mulasztó költségére a községi elüljáróság fogja végeztetni s azonkivül a mulasztó 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni.*

Hirek a nagyvilágból.

Erzsébet királyasszonyunk f. hó 16-án akadálytalan tengeri útazás után, legjobb egészségben *Korfu*-szigetre érkezett és kíséretével együtt azonnal tündérszép palotájába, az *Achilleon*-villába szállt. Ofelsége április hó végeig marad Korfuban, azután Bécsbe tér vissza.

A német császárné és családja ápr. 3-án Abbaziába érkezik. *Vilmos* császár később fogja ott meglátogatni családját.

Natália, szerb királyné, április hóban Belgrádba érkezik.

Garibaldi emlékszobra. Rómából távirják, hogy *Umberto* király és az állami méltóságok jelenlétében *József*-napján ment végbe a *Guiseppe Garibaldi* emlékszobra alapkövének letétele a »Janiculum« magaslaton.

A **kolera** Európában ujból megkezdte vándorutját. Ismét emberáldozatokat ragad magával az ázsiai rém, főleg a *Duna* második torkolatánál, Szulinán, s Konstantinápolyban van a járvány terjedőben.

Hirek az országból.

Az országgyülés főrendiháza úgy általánosságban, mint részleteiben letárgyalta és csaknem egyhangulag elfogadta az 1895. évi állami költségvetés törvényjavaslatát.

Perczel Dezső, belügyminister, a főrendiház ülésén kijelentette, hogy az állami anyakönyveknek ez évi szeptember 1-én való életbeléptetése immár teljesen biztositottnak tekinthető.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és a részletes tárgyalás alapjául elfogadták a főrendek is. F. hó 21-én történt a szavazás. A javaslat *ellen* szavazott 119 főrend, a javaslat *mellett* szavazott szintén 119 főrend, mire az elnök is szavazván, mint mondani szokás ilyen esetekben, *Minerva*-szavazata döntött a javaslat *mellett*. A részletes tárgyalásnál a III. fejezetet, vagyis a felekezetnélküliségről szóló részt, 125 főrend 118 főrenddel szemben elvetvén, a kormány hozzájárulásával elfogadták a főrendek *Széchenyi* Imre grófnak abbeli módositását, hogy a *felekezetnélküliség kérdését a kormány rendeleti uton szabályozza.* Reményünk lehet ahhoz, hogy a főrendeknek eme módositott javaslatát a képviselőház többsége szintén, ha oda jut, elfogadja. —A zsidó vallás befogadásáról szóló törvényjavaslat csak holnap, vagy holnapután kerül a főrendeknél tárgyalás alá.

A nyitrai választás, mely alkalommal ismét a szabadelvü párt mérkőzött a néppártal, a szabadelvü párt fényes diadalt aratott, amennyiben 629 szótöbbséggel *Latkóczy* Imre államtitkárt választották meg a néppárti *Zichy* János gróffal szemben.

Kossuth Lajos halálának f. hó 20-án volt az első évfordulója. A szomorú évfordulót úgy a székes főváros, mint vidékének lakossága a nagy halott emlékéhez illő kegyelettel ünnepelte meg. Dacára a szakadó esőnek, egész nap látogatták a *Kossuth Lajos* sirját, mely élővirágokkal, koszorúkkal, bokrétákkal van felékesitve. *Kossuth* Ferenc óriási koszorút tett le a sírra. Kivonult több iskola növendék-csapata is a sírhoz, melyet megkoszorúztak. A nagyobbszabású ünnepelés, a tulajdonképeni Kossuth-gyász napja, mikor t. i. testületek zászlaik alatt járulnak a kerepesi-úti temetőbe, hogy kegyeletük adóját lerójják a nagy halott emlékének, — ma van.

A **milléniomra** *László* Fülöp, festőművészhazánkfia egy »*Rákóczi Rodostóban*« cimü történeti képet fest. Azt a jelenetet örökiti meg, a mint II. *Rákóczi Ferenc* fejedelem és az ő bujdosótársai, *Bercsényi* Miklós s *Mikes* Kelemen társaságában Rodostóban a tengerpart szélén merengve hallgatja a Márvány-tenger mormolását. A háttérben ott áll a *Rákóczi* testőrségét képező janicsár-csapat. A müvész helyszini felvételek céljából legközelebb Rodostóba utazik.

Különfélék.

(**Március 27.**) Ez a nap is ünnepnapja a magyarnak. Március 27-ike *II. Rákóczi Ferenc* születésének évforduló napja. Kétszáztizenkilenc esztendeje lesz, most pár rövid nap múltán, hogy eljött, kit akkor szivesengve várt nemzete: *II. Rákóczi Ferenc,* a vezérlő fejedelem, a halhatatlan szabadsághős, kibontván zászlaját, hősi küzdelemre vezérelvén nemzetét — *királyért, törvényért, szabadságért.* Hősi időknek hősi emlékezetét támasztjuk föl. Mai számunkban is, mint évről-évre menve tenni szoktuk, *II. Rákóczi Ferenc* dicső emlékének hazafias kegyelettel áldozunk. Most a költő zengi el dícséretét a nagynak, a dicsőnek, a halhatatlannak... és mi a költőnek minden szavát, mint imádkozó papnak imádságát a nép, mondjuk utána buzgó áhitattal!

»Halljátok *Rákóczi* indulóját?!...«
— Künn habok a partot ostromolják.«

(**Március 15.**) Sárospatakról irják lapunknak: A ref. főiskola tanuló ifjusága, mely a nemes, magasztos eszmékért mindenkor kész lelkesedni, az idén is szokott kegyelettel s hazafias hévvel ülte meg a magyar szabadság hajnalhasadásának: *március 15-nek* emlékezetét. A főiskola homlokzatán nemzeti szinü lobogó jelezte, hogy az intézet ünnepet ül, a haza felszabadulásának emlékünnepét! A tanitások az egész napon ugy a gimnáziomban, mint az akadémiában szüneteltek. Reggel 8 órakor ünnepi istentisztelet volt az imateremben, hol *Rész* László s. lelkész mondott magas szárnyalásu imát. A főünnepséget délután 3 órakor tartották a főiskola imatermében, a városi intelligenciának, különösen a hölgyközönségnek tömeges részvéte mellett; de vidéki ünneplők is szép számmal voltak, ugy, hogy a nagy terem zsufolásig megtelt. A hazafias emlékünnep következő müsor szerint

---

mertem az olajba főtt csigákat enni, nehogy később, rosszul létem miatt érdemeljem ki szánakozásukat.

Az ebéd elfogyasztása után horgonyunkat felhuztuk és megint kimentünk cirkálni a hullámokra, hogy ha kell segédkezet nyujthassunk a megszorult vitorlás alkotmányoknak.... És mig a hullámok tisztára seperték a kőtörmelékekkel boritott fedélzetet, a kormányos mosolyogva mutatott teli gyomrára és önérzetesen mondta: „A tengerész éhen soha se halhat!“

Ezek után rátérve a tulajdonképpeni tárgyra, röviden leirom a hadikikötőt, amelyel bővebben más alkalommal fogok foglalkozni.

A kereskedelmi kikötő mellett fekszik a hadikikötő, amely a várostól egy részben vasrácscsal, részben falkeritéssel van elkülönitve, mig a kereskedelmi kikötőtől, az ugynevezett *Oliven-Insel*-től, a mólóval összekötő vashid választja el, amely hid széjjel nyitható ugy, hogy a két kikötő között a közlekedés teljesen akadálytalan. A hadikikötőnek a város felé néző mólója mellett, az ugynevezett barikádokban állanak az „abristungba“ lévő hajók, mig az „ausrostungban“ lévő hajók a mólótól párszáz méternyire lehorgonyzott boéra vannak kikötve.

A hadikikötő egyik legszebb helye egy gyönyörüen gondozott park, mely egy hegyoldalon fekszik és melynek a legmagasabb pontján felállitva a lissai csata hősének, *Tegethaff* viceadmirálnak az ércszobra van olyan módon, hogy a szobortól a kikötő bármely pontjára ellátni és viszont a kikötő bármely pontjáról meglátni az örökzöld bokrok közül kiszürkéllő ércszobornak impozáns arányait.

folyt le: 1. *Talpra magyar.* ifj. Sz. Nagy Károlytól, előadta a főiskolai ifj. énekkar. 2. *Alkalmi beszéd*, tartotta: *Demeter* Bertalan főiskolai szénior. 3. *Március 15*, Szalai Somától, szavalta *Bajusz* Andor joghallgató. 4. *Szálljon lelkem...* Goll J.-tól, előadta az ifj. énekkar. 5. *Alkalmi óda*, irta *Janka* Károly hittanhallgató, előadta *Putnoki* Pál hitth. 6. *Alkalmi dalok* (Tavasz elmult stb.), előadta az ifj. zenekar. 7. *Kossuth*, irta *Szuhay* Benedek, szavalta *Papp* Ferenc jgh. 8. *Induló*, előadta az ifj. énekkar. — Az egész ünnep nemes tartalmu, emelkedett lefolyásu volt. Minden szereplő igyekezett a legjobbat a legszebben nyujtani és igy az ünnepség igen fényes bizonyság volt a sárospataki főiskola ifjuságának nemcsak rajongó hazaszeretetéről, hanem a szép iránt való érzékéről, a szép müvészetek meleg kultuszáról is. Az énekkar oly remekül szerepelt, mint esztendők óta nem. Öröm volt az ember szivének, a zengő dalos sereget hallani! Az emlékbeszéd, a történelmi fejtegetés keretei közt, nem nélkülözte a szónoki, lelkesitő elemet sem. Kár, hogy ebben az évben a zenekar csak 7 tagból áll, mert két annyi taggal joggal versenyezne az énekkarral a babèrért! *r.—l.* — **Gálszécsről** irják nekünk: Március 15 ikét a gálszécsi állami népiskola is megünnepelte. Ugyanis aznap d. e. 10 órakor a tanitók és a magasabb osztályok növendékei egy tanteremben összegyülvén, a gyermekkar elénekelte a Himnuszt, mely után az igazg. tanitó a gyermekek értelméhez mérten ecsetelte a nap jelentőségét és történetét, buzditván őket hazaszeretetre. Ez után az előadás után a gyermekkar elénekelte a Szózatot s azzal sz ünnepseg véget ért. Aznap délutánjára az ig. tanitó a gyermekeknek szünetet adott. — Március 15-ét **Mezőlaborczon** is megünnepelték. Az állami iskola épülete ünnepies szint öltött. Két nagy nemzeti szinü zászló hirdette, hogy ott is ünnepelnek. (Ezt a két trikólort a vasuti derék tisztviselők vették erre az alkalomra egy táncmulatság tiszta jövedelméből.) Az ünnepség d. u. 2—3-ig tartott. A kis polgárok hazafias dalokat énekeltek s alkalmi verseket szavaltak, derék tanitójuk *Kiss* István pedig a kicsinyek értelmi fokához mért alkalmi beszédet mondott állandó s kitartó hazaszeretetre buzditván őket. — Ugyancsak az nap és M.-Laborczon a helybeli és vidéki értelmiség nagy része, esti 6 órakor az állomás várótermében gyült egybe, hogy megünnepelje 47. évfordulóját a nemzeti életfejlődés legszebb tavaszának: az 1848 március 15 ének. Az alkalmi beszédet itt is *Kiss* István áll. isk. tanitó tartotta. A közvacsoránál hatásos alkalmi toasztokat mondottak még: *Mikulics* Ciril, a krasznibródi klastrom feje, *Bydeskuthy* Bertalan gyógyszerész, *Hladonik* János körjegyző és *Berger* Gábor h. állomásfő stb. *r. l.*

(A felső zempléni ev. ref. egyházmegye) f. hó 22-én tartott tavaszi közgyülésének ünnepiességét emelte az a körülmény is, hogy az egyházmegye egyhangulag megválasztott esperesét *Fejes* István s.-a.-ujhelyi lelkészt is azon a napon igtatták be diszes hivatalába. — Egyházihivatásának teljes ismeretével és annak a hivatásnak erős akarattal és lélekkel megfelelni tudó olyan országosan ismert férfiunak ezután való munkálkodásához füzött reményektől áthatottan sereglettek körulte lelkésztársai és tisztelő barátai, s az istenitszteletet és komoly tanácskozást követett ebéd közben, megnyilatkoztak a szivek s lelkes köszöntők szálltak az ünnepelt férfiu, a tudós és költő esperes felé. Nemcsak az egyházmegyének volt ez a nap örömnapja, de a s.-a.-ujhelyi ev. ref. egyház is most mutatta be az engesztelődés áldozatát, — és ezen az ünnepségen távolitódott el végképp az a szúró szálka, amely az egyházmegye lelkében és a s.-a.-ujhelyi anyaegyház szivében mindég ébren tartotta az egymás iránt érzett fájó visszaemlékezéseket. — Március 22-ike meghozta a testvéri bizodalmat; meghozta egy férfiú érdemeinek méltó elismerését. És ennek a két hatalmas tényezőnek egyesülését biztos zálogul tekinthetjük arra nézve, hogy az egyházmegye itt, az idegen ajku polgártársak közepette, jövőre is teljesiteni fogja a magyar nemzet érdekében századok óta vállalt és most — ha valaha — teljesitendő hazafiui misszióját. — **c.**

(József-nap.) Vármegyénk s társadalmunk közéletének oszlopos alakjai sorában sűrűn találkozunk a *József*-ekkel. Igazán annyi a *József*-ünk, hogy mint fától nem látni az erdőt, a Józsefektől bajos áttekintenünk a mi Józsefeink nagy sokaságát. Mint havas orma az erdők koszorujából, oly méltósággal emelkedik ki a vármegye Józsefeinek diszes csoportozatából *Dókus* József, kinek tar homlokát, ősz halántékait a legtisztesebb mult glóriája ragyogja körül. Természetes, hogy őméltósága, a Józsefek Józsefe, volt az idén is a József-napnak első hőse, kinél nem is *csak* gratulálni, hanem inkább tiszteletének adóját leróni járt, sürün, csapatosan, vármegyénknek s társas életünknek elitközönsége. — De kijutott sorban és rendben a legőszintébb jókivánatok tolmácsolásából *Seyfried* kir. törvényszéki elnök, *Horváth* vm. tb. főjegyző, *Hlavathy* kir. ügyész, *Bartos* főszolgabiró, *Gaizler* br. tb. főszolgabiró és a többi és a többi Józsefeknek és *Józsik*-nak is, ezek élén és sorában az örökifju *Vass* Józsi bátyánk, nyug. kir. adópénztárosnak. Hogy pedig egyet se hagyjunk és felejtsünk ki közülük, kivánjuk: *Éljenek a derék Józsefek!*

(Cirilla-ünnep.) Az apácák s.-a.-ujhelyi iskolaházában ma egy hete délután, ugyszólván családias jellegü kedves egy ünnep volt. Az intézet elüljárójának, *Cirilla*-nővérnek, abból az alkalomból, hogy névnapját ünnepelte, szereztek kellemes meglepetést az intézetbe járó növendékek, élükön tanitónőikkel: a »tisztelendő nővérekkel« és a tanitónő kisasszonyokkal, oly formán, hogy az intézeti igazgató, ft. *Lengyel* Pál és a külön meghivott szülők jelenlétében zongora-, ének-, szinjáték- szavalat-előadásból álló, helylyel-közel müvészi élvezetü örömet szereztek neki. Az ünnepelt *Cirilla* boldogságtól tuláradó szivvel, örömkönyeket sirva fogadta a hódolatot, amit *Szokolay* Elvira és Margit zongora játéka után *Csontos* Margit tolmácsolt előtte szép üdvözlőbeszédben, melyre a felsőbb osztályba járó növendékek üdvözlő éneke következett. Megható jelenet volt az is, mikor a kisdedóvó növendékei szavalattal és énekkel köszöntötték az ünnepeltet. Ezután következett *négy* gyermek-szindarab: u. m. *Dezsőke katona akar lenni* (eljátszották Vonatovits László, Somogyi Erzsike, Wihs Elvira, Fonyi Zoltán, Dongó Gyula, mindannyian nagyreményü »óvonc«-ok). — *Az első uszály* (szereplők Csiky Olga, Kossuth Sarolta, Répassy Anna, Vattó Mariska, Adreánszky Sárika, Nagy Anna és Csontos Margit növendékek) — *Petőfi a Hortobágyon* (melodráma) szavalta, Becske Margit, zongorán kisérte Kossuth Sarolta, — azután volt még egy német- és egy *francia* szövegü darab Darázs Aranka, Schridde Izabella, Grund Gizella, Csontos Margit, Nagy Anna illetve Csontos Margit, Grund Gizella, Darázs Aranka, Grund Otillia, Répássy Anna intézeti növendékek értelmes és ügyes előadásában. Közben-közben Raisz Ilonka, Csiky Olga, Kun Sarolta és Kellner Izabella játszottak zongorán Hradeczky Sarolta pedig üdvözletet mondott német nyelven. Az ünnepséget, mely d. u. 4-től késő estig tartott, Becske Margit és Grund Rudolfia négykézre irt csinos zongora-játéka zárta be. Referádánk nem lenne teljes, ha a rendezőkről, kik a szerepek betanitása körül valóban szép munkát végeztek, megfeledkeznénk, ezek: *Generóza* és *Viktoria* növérek, Szeniczei *Gáspár* Aranka, a kisdedovónak kitünő vezetője, és *Büchel* Agnes k. a tanitónő. Mindnyájan éljenek!

(Eljegyzések.) *Vadászy* Antal, uradalmi számtartó, jegyet váltott Ippi Bydeskuty Bertalan gyógyszerész kedves leányával — *Mariskával* — *Beck* Endre, parnói uradalmi ispán, f. hó 17-én eljegyezte Dinnyés Jolán kisasszonyt, Dinnyés Kálmán uradalmi számtartó leányát, Garanyban. Gratulálunk!

(József-estéje,) Folyó hó 19-én, József estéjén, *Bartos* József főszolgabiró vendégszerető házánál, mintegy hatvan tagból álló uri társaság gyült együvé. A szeretetreméltó házi asszony részéről gazdag vacsorával ellátott vendégek csaknem reggelig tartó vig mulatozás közben éltették a vendéglátó ház szives urát és urnőjét.

(Sorozás.) A sorozás, mely Ujhelyben f. hó 20 án kezdődött, 22-én délután véget ért. Az eredményről jót is, rosszat is jegyezhetünk fel. Jót, mert, a mint tudjuk, a hadkötelesek átlag csekély kivétellel mérték alá állottak, és bár a *Matolai* Etele alispánunk részéről ajánlott és a honvédministeriomnál elfogadott *uj módszer* szerint, vagyis *községenként* állottak elő, mindennek példás pontossággal történt kivitele *Gaizler* József br. tb. főszolgabiró fáradhatatlan ügybuzgóságát dicsérte. Az uj módszer a községi elüljárók és állitás-kötelesek nagy előnyére történt, mert ezuttal sem ezeknek, sem azoknak egy napnál tovább nem kellett Ujhelyben vesztegelniük. És, hogy a roszat is följegyezzük, sajnos, de a mostaninál rosszabb »ember-anyag« az ujhelyi járás kerületéről rég nem került sor alá, mert a 938 felhivott hadkötelesből, csak 119 válott be. A sorozáson mindvégig jelen volt *Szentgyörgyi* Lajos, honv. ministeri oszt. tanácsos is, kinek véleménye után azt hiszszük, hogy az uj módszer szerinti sorozást jövőben az egész országban általánositani fogják.

(Az időjárás.) Már a tavaszban kellene járnia, de biz' még a télben felejtette magát. Különösen pedig *Benedek* napján, március 21-én, nagy hirtelenséggel olyan zimankó támadt, hogy pár negyedóra alatt a zöldülő hegy-völgy ujra hópalást alá került. Hála az égnek, másnap reggelre a frissen esett hónak már nyoma sem maradt. A hőmérő kezd leszokni arról, hogy éjjelenkint fagyot mutasson. Mindennek dacára a tavasz fecskéi, az erdei szalonkák, még mindig késnek. Pedig ma már „Laetare" amire azt szokták mondani jágernyelven: »Da sind sie wahre!« ami most nem igaz.

(Halálozás.) Sulyos veszteség érte *Behyna* Miklós ujhelyi kereskedőt és nejét. Hat éves kis leányukat, Mártát, rövid betegség után elragadta a könyörtelen halál. Tegnap délután temették el nagy részvét mellett.

(Hangverseny.) Az ujhelyi olvasókör, mint értesülünk, hangversenyét április 15-én Husvét második napján fogja megtartani. Szereplők lesznek: *Küry* Kiára, *Polonyi* Elemér, *Kemechey* Jenő és *Issépy* Zoltán.

(Fontos régi okiratok) *Tokaj* városnak gazdag leveles tárát a képviselő-testület megbizásából *Horváth* János helv. és *Varga* Márton ág. lelkészek most rendezik; mint tudósitónk irja a szerencsés kezü rendezők már eddig is több, igen becses és a történetirásra kiváló fontossággal biró régi okiratra bukkantak.

(Fényes esküvő.) Sárospatakon f. hó 12-én*) délután 4 órakor a ref. főiskola imatermében fényes esküvő folyt le: *Kerészy* Gyula m. kir. állami mérnök, s.-a.-ujhelyi lakos, esküdött örök hüséget *Zsindely* Mariska kisasszonynak, néhai *Zsindely* István főiskolai tanár leányának. Az eskető szertartást a menyasszony nagybátyja: *Bálint* Dezső ref. lelkész végezte.

(Vakmerő tolvaj.) Folyó hó 18 án délután a róm. katolikus plébániaépület lépcsőházából, egy nagy fali tükör elveszett. Az esetet a rendőrségnek bejelentették. A tükröt egy ösmert orgazdától még az nap előkeritették ugyan, de a tettes megszökött.

(Rendőri hirek) Folyó hó 16-ról 17-ére menő éjjel, ismeretlen betörő több helyen própált szerencsét; először is a *Löcherer* Lőrinc dr. főorvos akása konyhájának kertre néző ablakán akart behatolni, hanem az egyik cseléd a manipulációt észrevevén, lármát csapott, mire a gazember megugrott. Később, hajnal felé, Bornstein Józsefnek a Malom-utca sarkán lévő boltját nyitogatta a jó madár, mikor egy arra haladó kocsistól munkájában megzavartatva, elinalt. Valószinü, hogy ez volt az a tettes is, aki az adóhivatal kapujának zárát lefeszitette. A rendőrség jó nyomon jár s üldözőbe vette a gaznációt.

(Kasszabetörők.) K.-Helmeczről irják: F. hó 22-én éjjel ismeretlen tettesek az adóhivatalba betörtek s miután *Schuster* pénztáros és *Szük* ellenőr kevés ezüst- és részpénzt tartalmazó fiókjait fölfeszitették, a jelentékeny pénzösszeget tartalmazó Wertheim-szekrényen a legbelsőbb falig nagy lyukat furtak. Ekkor valószinüleg neszt hallottak és ettől megijedvén, munkájukat félbehagyva megugrottak. A csendőrök nyomozzák a tetteseket.

(Kápolna-rablók.) Bélyből irja alkalmi tudósitónk: F. hó 22-re viradóra a *'Sennyey* báró családnak itteni kápolnáját kirabolták. A rablók, kik a betört ablakon keresztül hatoltak a kápolnába, elvitték a szentségtartót, kelyhet, kehelyfedőt és egyéb, most még pontosan meg nem határozható templomi szerelvényeket. A csendőrség nyomozza a tetteseket,

(Talált gyermekhulla.) Lapunk ma egy hetes számában közölve volt, hogy Gálszécsen a Ternapatak vizében egy csecsemő hullájára akadtak. A gálszécsi csendőrörsvezető erélyes nyomozásának köszönhető, hogy a bünös anya Paulik Andrásné visnyói asszony személyében megkerült, aki most egyelőre a gálszécsi járásbiróság börtönében várja tettének méltó következéseit. Vele együtt vizsgálati fogságba került még egy Pacsuta Anna nevü gálszécsi, nem valami jóhirü személy is, aki állitólag a lebetegedés ideje alatt az illetőnek szállásadója volt. Jellemző, hogy ez az asszony a szülés után azonnal haza is ment Visnyóra, még pedig gyalog. Azért akart gyermekétől szabadulni, mert a már hosszabb idő óta Amerikában levő férjének nem akart családi örömet szerezni.

(Bankárosan.) Riktárcsik János, gálszécsi polgár, volt levélhordó és póstakalauz, utóbb sertéskupecről mindenki tudta, hogy nagy spekuláns, de a legnagyobb spekulácijójára csak most jöttek rá az emberek, mikor már valahol a tengeren Amerika felé vitorlázik. Ez az ember u. i. körül-belől 2500 frtot kölcsönözött össze részint kupecztársaitól, részint más emberektől és ugy ugrott meg Amerikába. Richtárcsiknak csinos háza van Gálszécsen a főutcán, ez azonban már régebben a felesége nevén áll a tlkönyvben, a károsultak tehát valószinüleg soha sem fogják látni a neki kölcsönzött pénzüket, pedig néhánynak két-háromszáz sőt négyszáz forinttal is tartozik. *r. l.*

(Vizbefult botmester.) Csubrik István szilvásujfalusi parasztember f. hó 13-án elment a gálszécsi vásárra önkészitette botjaival egy kis geseftet csinálni. Ott azután a kelleténél többet öntvén a garadra, aznap vissza nem tért. Felesége ebbe belenyugodott, mert az ugy szokott történni máskor is. De elmult két, három nap, sőt egy hét is, s a botmester még sem érkezett meg. Aggodalom szállta meg a nőt, elment az ura keresésére. Amint Azartól Egres felévitte utja, a patak partján egy kalap ötlött szemébe melyben a férje kalapjára ösmert. A parton levő nyomok után indulva a vizben tapogatódzott és még nagyobb rémületére férjét fedezte fel, aki valószinüleg ittas állapotban az árok partjára feküdt és a partról forgolódás közben begurult és be is fuladt a vizzel teli az árokba. A hullát az orvos felbontotta, azután eltemették. *r. l.*

(Eltünt óriáskigyó) *Koczka* Antal világhirü állatseregletéből, mely most Miskolczon képezi ál-

*) Mult számunkról lekésett. *Szerk.*

Folytatás a II-ik mellékleten.

landó és nagy érdeklődés tárgyát, az óriás kigyó hetfőre viradóra nyomtalanul eltünt. A miskolczi rendőrség tolvajlást gyanit a dologban.

(Az influenza.) Már Ujhelyben is felütötte fejét ez a kellemetlen muszka vendég. Számos ember szenved influenzában. A betegség, szerencsére, enyhébb lefolyásu.

(Az olvadásról.) A Bodrogközről irják lapunknak: A hótenger minden nagyobb baj nélkül eltakarodott határainkról. Az olvadásból származott belvizek az országutakat s a közlekedésnek egyébb vonalait helylyel-közzel ugy ellepték, hogy szinte járhatatlanok. Isteni szerencse, hogy a roppant hótömegek nem egyszerre olvadtak, és másrészről hogy esőzések nem voltak. Igy a Bodrog még ma csak a medre széléig áradt és a töltés lábáig sem ért el. Zajlik. A *szotya* helylyel-közzel megállt, igy pl. az alsó-bereckii révben is, hol az átkelés napok óta szünetel. Az árvizvédelmi intézkedések foganatositvák. A védőanyag szakaszonkint készletben áll. *A vetések jól teleltek, a csapadék nagy károkat nem tett.* — **Tokajból** jelentik lapunknak: A tavaszi olvadás ez ideig oly kedvező lefolyásu, hogy az árvizveszedelemtől való rettegés, legalább mostanig, igazolatlannak bizonyult. A *Tisza* sőt a *Bodrog* és a *Szamos* jege is elvonult anélkül, hogy a mult heti duzzadás mellett a mederből a Tisza kilépett volna; ha az idő még csak pár napig is igy tart, hogy t. i. a beállott apadás tartós lesz, a felvidék hótömegeiből olvadó viz is alkalmasint elegendő helyet fog a lefolyásra találni, anélkül, hogy az érdekeltséget erőfeszitő védekezésre kényszeritené. *r. l.*

(Vivó tanfolyam.) Alulirott ezennel tudomásra hozom, hogy a f. évi április hó 1 jétől a *Diána* vendéglő nagytermében 8 = nyolc forint leckedij előleges lefizetésének feltétele alatt ujabb 8 heti, minden nap egy-egy leckeadasával kötelezett vivótanfolyamot nyitok. S.-A.-Ujhely, 1895. márc. 21. — *Prihoda Etele.*

(Hatóság elleni erőszak.) A.-Bereczkiből irják: Tülkét erősen fújva ballagott az *estrázsa* társaságában A.-Bereczki egyetlen és főútcáján öreg Pikor Károly, örökös kisbiró, éjjeli és közrendőr. Majd megállván, dörmögő hangján belekiáltotta az éj sötétjébe: »Kilencet ütött« stb. És újra elővévén a riskatehén szarvából nagyolt tülköt, még nemesebben fújta tovább. . . . Igy járta volna a kürtölés reggelig, ha legifjabb Kecskés András valahonnan elő nem kerül és a bakternek fülibe dörgi: — Hát kend is ember Károly? — Ej, hagyj nekem békét, zörgött az öreg, ne álld utamat, mert én *hatóság* vagyok. — Mit? kiált a Kecskés maradék: *hatóság?* és ugy vágta a földhöz a kisbirót, hogy nyekkent, a tülök meg elhasadt. Sipol a csendőr a Tóhát felől, de nincs aki rá visszakürtölne, csak jajgat a kisbiró bakter. — Előtalálván, kérdőre vonták Pikort, adná okát, miért nem vigyáz stb. Kiderülvén a gézenguzság: K. András megvasalva Kir.-Helmeczre a dutyiba került, ott meg azt akarta, hogy főszolgabiró hajduja vágjon fát és fűtse raburam alá a kótert. De a hajdu se rest, megfogja a delikvens nyakán a bőrt, annálfogva a favágatóhoz viszi, megmutatja neki az ölfát, fejszét nyom kezébe. A házas legény hozzáfog a faapritáshoz, vágja-vágja, egyszer csak ill a berek: hazaszökik. Alig ért azonban haza, már várta 2 csendőr. Megvasalva elvitték, most már jobban őrzik. — Különben A.-Bereczkiben az az uj szokás, hogy a birót, mikor a záróra elkövetkezik s a mulatókat szétoszlásra szólitja fel, hát a bátrabbak a takarék-tűzhely vaskarikáit felragadva, a bíró fejét célgombnak nézve, felé dobálják; de nehéz azt eltalálni, mert a bíró, mint katonaviselt ember, jól megtanult *lebukni*. . . . Biz' Istók-ucscse, ha katona nem lett volna, már régen megették volna a siserahadak; igy aztán vígan fütyölve élvezheti fizetését, az évi — 20 forintot. (Ilyen nagy fizetésért játszik 3 évig a fejével). — Különben az elkapatott tolvajok nyáron az iskolakert gyümölcseit eltolvajkodják, a fákat összetörik, télen a zöldséges vermet feltörik, a burgundi répát, zöldséget elrabolják — persze a régi iskolarendszer növevényei — s mikor a csendőr szuronya a látóhatáron feltűnik: csendes minden, mint a sír. *r. l.*

(Rablótámadás.) O.-Liszkáról irja levelezőnk: *Bezdek* Béla, Zsedényi Ottó nagybirtokosnak szőlőfelügyelője f. hó 20-án este kisétált az állomáshoz a gyorsvonat elé, melyen nagyobb pénzösszeget várt. A pénzt nem vehette föl. Visszafelé jövet egyszerre csak öt ember állotta utját, s kérdék tőle: hogy hivják? Bezdek, semmi roszat nem sejtve, megmondja, hogy kicsoda. Erre az egyik utonálló torkon ragadta, a másik éleskővel fejbe ütötte, a harmadik mellbe szurta. Hasztalan védekezés után földhöz vágták, mellére térdeltek s felöltőjét felszakitván, a nála talált pénzt, saját 160 forintját, melyet végkimerülésig védelmezett, elrabolták tőle s eközben még kétszer megszurták. Talán meg is gyilkolják, ha a vasuti állomás felől jövő kocsizaj el nem riasztja a rablógyilkosokat, kik után most a csendőrség éjjel-nappal lót-fut. *r. l.*

(Köztudomásul.) A sztropkai eddig II. osztályu pósta- és táviróhivatal I. osztályuvá szeroztatván, az eddigi *L* táviró szolgálat helyett a *C/2* szolgálat lépett életbe, s igy ez a táviró hivatal most már hétköznapokon és a hétköznapokra eső ünnepeken is reggel 8-tól este 6-ig állandóan nyitva van. Vasárnapokon a szolgálat reggel fél 9 órától fél 12 óráig tart.

(Vásáráthelyezés.) A kereskedelmi minisz ter megengedte, hogy az Abauj-Szántó községben a folyó évi április hó 11., julius 13. és december 6-ik napjára eső országos vásárok a folyó évben április 2., julius 2. és december 4-ik napján tartassanak.

(Müvész esték.) A tokaji fiatalság az »Arany sas« szálló nagytermében folyó évi március hó 31-én jótékonycélu müvész-estét rendez, melyet tánc követ. Szinre kerül: »Hármas szövetség.« Vigjáték 1 felv. Irta: Torkos László. — »Hipnotizmus.» Párjelenet, irta: Gabányi Árpád. — »A miniszterelnök bálja.« Vigjáték 1 felv. Irta: Almássy Tihamér.

(Eladó.) Egy jó karban lévő zongora. Bővebb felvilágositással szolgál özvegy Szombathyné urnő, a Schön Sándor-féle házban.

(**Párisi Divat.**) Felhivjuk olvasóink figyelmét egy uj divatlapra, melyet nemcsak azért mondunk ujnak, mert ez évben indult meg, hanem mert több dologra nézve iránya és jellege is eltérő a többi divatlapokétól, még pedig határozottan az uj lap előnyére. Cime »Párisi Divat« s Budapesten jelenik meg Légrády testvérek kiadásában. Szerkesztője Győry Ilona, a néhány évvel ezelőtt elhunyt Győry Vilmos leánya. Eddigi divatlapjainknál rendesen az a baj forgott fenn, hogy ha szép képeket hoztak, csak a fényüzést terjesztették, ha pedig egyszerübbek akartak maradni, ugy szépet nyujtani is megszüntek. A »Párisi Divat« szerencsésen egyesiti a szépnek és praktikusnak két jó tulajdonságát. Áll szépirodalmi.-, divat- és kézimunka részből s mindhárom egyaránt gazdag. Nemcsak cikkeivel, de gyönyörü kiállitásu képeivel is — melyekről érdekes azt tudnunk, hogy párisi fényképek után készültek — eléri azt, hogy olvasó közönségét mindazzal megismertesse, ami szépet a tetszetős elegáns izlésü párisi divat megalkotott. Előfizetési ára egész évre 8 ft, félévre 4 ft, negyedévre 2 ft. A »Pesti Hirlap« politikai napilappal együtt egész évre 18 ft, félévre 9 ft, negyedévre 4 ft 50 kr. Mutatványszámot kivánatra küld a kiadóhivatal (Budapest, V. váci körut 78.)

(Időjóslat március 25-ére.) *Száraz enyhe.*

Irodalom.

Nyilvános számadás.*)

Bevételek:

Ünnepi számok, csoportképek és clichékért	268 ft	— kr.
Dókus Gyula urnál 100 példány ünnepi szám ajándékképen	50 ft	— kr.
összesen	318 ft	— kr.

Kiadások:

Szerkesztőség részéről:

150 db. levelező-lap	3 ft	— kr.
15 db. postai vevény szerint	3 ft	09 kr.
Clichék ára, 2 sürgöny és utazás Budapestre	155 ft	90 kr.
3 szállitó-levél szelvény szerint	1 ft	28 kr.
összesen	163 ft	27 kr.

Kiadóhivatal illetőleg nyomda részéről:

Lap postabélyege	3 ft	40 kr.
Lapok portója (elárusitókhoz)	2 ft	60 kr.
Papir és boritékpapir	84 ft	10 kr.
ennek szállitási dijja	7 ft	57 kr.
Körzetért	22 ft	05 kr.
ennek szállitási dijja	— ft	83 kr.
3 kiló nyomda festék portóval	7 ft	50 kr.
10 estén à 3 klgr. petroleum = 30 kiló à 24 krjával	7 ft	20 kr.
Papir a csoportképhez (finomabb)	2 ft	50 kr.
A csoportkép nyomása	7 ft	— kr.
szétküldése, csomagolása, postabérrel	5 ft	— kr.
Kerékhajtó bére az összmunkálatokra	3 ft.	— kr.
Lapkihordozó (helybelieknek)	1 ft	— kr.
összesen	153 ft	75 kr.
	317 ft	02 kr.
Egyenleg mint nyereség	— ft	98 kr.
	318 ft	— kr.

S.-a.-Ujhely, 1895. márc. 23,

Dongó Gy. Géza s. k.
a »Zemplén« felelős szerkesztője.

Éhlert Gyula s. k.
a »Zemplén« tulajdonosa és kiadója.

*) A számadás okmányai ugy a szerkesztőségnél, mint a kiadóhivatalnál megtekinthetők. **Szerk.**

Nyilvános nyugtató.

A »Zemplén« jubiláris számaiért e hét folyamán hozzánk beérkezett összegek: Thuránszky Lászlótól Ujhely 1 ft, Buza Barnától Budapest 50 kr., Margitai József dr.-tól Budapest 50 kr., Paszlavszky Sándor Szerencs 2 ft, Somossy Sándortól Gálszécs 2 ft 50 kr., Nemthy Józseftől Gálszécs 1 ft 50 kr., Kende Antaltól Ujhely 50 kr., Berecz Károlytól A.-Bereczki 2 ft, Füzesséry Gyulától Füzessér 50 kr. *Összesen*: 12 ft.

Csoportképekért: Berecz Károlytól 1 ft, Thuránszky Lászlótól 50 kr., Zseltvay Bogdántól Varannó 55 kr., Weinberg Zsigmond dr.-tól Budapest 55 kr., Szabó Kálmántól Budapest 55 kr., Kula Istvántól Udva 55 kr., Margitai Józseftől 55 kr., S. Nagy Lajostól Szeged 55 kr., Paszlavszky Sándortól 55 kr., Moldován Gergelytől Kolozsvár 55 kr., Somossy Sándortól 55 kr., Hornyay Béla dr.-tól Ujhely 55 kr., Lehoczky Sándortól Kassa 55 kr., Bihary Emiltől N.-Polena 55 kr. Számitási tévedésért 1 ft 40 kr. *Összesen*: 10 ft 55 kr.

Clischékért: (arckép-metszetért) Paszlavszky Sandortól 2 ft, Hornyay Béla dr.-tól 2 ft. *Összesen*: 4 ft. *XII. közlemény összesen*: 26 ft 55 kr. A mult számunkban kimutatott 241 ft 45 krral együttesen: **268 ft**

S.-A.-Ujhely, 1895. márc. 23

A »Zemplén« kiadóhivatala.

Hazafias vállalkozás. A magyar sajtóban régen keltett cikk akkora feltünést, mint a Pesti Napló-nak folyó hó 10-iki vezércikke, amelyben Pressensé, a hirneves francia publicista, keményen megtámadta a magyar állameszme ellen agitáló oláh izgatókat. A Pesti Napló igazán nagy szolgálatot tesz a hazának, midön a külföldi sajtó elsőrangu tekintélyeit a magyar ügy számára megnyeri s kimutatja, hogy az oláh rágalmazóknak kárba vész minden fáradságuk, mert a magyar nemzet még egyre birja a külföld müvelt népeinek rokonszenvét és tiszteletét. A Pesti Napló ez irányban rendszeres müködést fejt ki s büszkén hivatkozhatik rá, hogy nemzetünknek a nyugat népeivel való szellemi és erkölcsi kapcsát már eddig is sikerült mindig szorosabbá fűznie. A Pesti Napló gazdag tartalmu, a liberálizmus eszméiért bátran küzdő lap, amely olvasóit nemcsak legvonzóbb módon szórakoztatja s informálja, de előfizetőit időnkint oly értékes ajándékokkal is lepi meg, aminőket nem nyujt a világ egyetlen ujsàga sem. A Pesti Napló karácsonyi ajándéka, a ragyogó pompáju album és a csillogó koloritü, müvészi kivitelü két kép közfeltünést keltett az egész országban. A Pesti Napló nemsokára ismét még gyönyörübb meglepetéssel fog szolgálni előfizetőinek. A Pesti Napló reggeli és esti lapja együtt, évenkint 14 forintért rendelhető meg. Felhivjuk olvasóink figyelmét Magyarország e legrégibb, legjobb és legolcsóbb napilapjára.

Milléniomi történet. Az Athenaeum r.-társaság kiadásában megjelenő »A magyar nemzet története« cimü tiz kötetes nagy munkájából (milléniomi kiadás) gyors egymásután ban megjelent a tizennegyedik és tizenötödik füzet, melyekben Kuzsinszky Bálint folytatja érdekes tanulmányát Magyarországnak a római uralom alatti történetéről, a második és harmadik században. Majd folytatólag a harmadik fejezetben a római tartományok kormányzását és a negyedik fejezetben a hadi viszonyokat ismerteti, melynek folytatása a tizenhatodik füzetben lesz. Eddig jórészt ismeretlen adatok alapján dolgozik Kuzsinszky Bálint s különösen a római provinciák kormányzását és a hadi viszonyokat oly kimeritően tárgyalja, hogy dolgozata e tekintetben valóságos forrásmunka lesz. Ugyancsak ebből a tanulmányból látjuk, hogy magyar nemzeti múzeomuk mily gazdag tárháza a római jog és közigazgatás, valamint a római kultura történetének. Van ezenkivül számos csoportkép és arckép Trajanus oszlopáról, kinek sikerült arcképe is be van mutatva, valamint a Trajanus oszlopának világhirü csoportozatát, a dák követek kegyelmet kérnek Trajanustól, a tizenötödik füzethez mümellékletképpen csatolták. Ezt a füzetet különben rendkivüli érdekessé teszi a becses erdélyi leletek sorában közölt viaszos tábla a verespataki Szent-Katalin tárnából, mely szintén a nemzeti múzeom egyik legdrágább kincse. Ez az európai hirü »Kr. u. 162. évi október 20-án kelt adósságlevél«, mely a római jognak egyik tekintélyes forrásadata. A cimkép Szent-István hadjáratát mutatja be Keán ellen. Szöveg olvasás és forditás is van csatolva a ritka szép kivitelü hasonmáshoz. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 ft 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 ft 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Milyen legyen a jó ujság? A jó ujság mindig olyan legyen, hogy mindenki megtalálja benne azt, a mit megtudnia szükséges. A földbirtokos és a gazdaember azt várja el ujságjától, hogy mindenkor gyors, jó és megbizható tudósitásokat hozzon a piaci árakról, a vetések állásáról, az aratás menetéről, valamint azt, hogy a napirenden levő szakkérdéseket behatóan tárgyalja. Az iparos azt várja, hogy lapja foglalkozzék ipari ügyekkel, az iparos osztály érdekeivel; kisérje figyelemmel az ipari uj találmányokat és az iparkiállitásokat s hozzon mindezekről részletes tudósitásokat. A kereskedő azt kivánja első sorban, hogy lapja pontos és megbizható tőzsdei tudósitásokkal lássa el és foglalkozzék behatóan a kereskedelmet érdeklő minden kérdéssel. A tisztviselő óhajtja, hogy az ő sorsával is foglalkozzék a lap; a politikus pedig azt, hogy lapja az országgyüléssel s minden politikai napikérdéssel minél bővebben és minél tárgyilagosabban foglalkozzék. A ház asszonya elengedhetetlennek tartja, hogy a családhoz járatott napilap bő regényolvasmányt valamint érdekes és tanulságos tárcaközleményeket tartalmazzon, melyek sorában egy-egy jó divattudósitást is szivesen fogad. A nagy közönség pedig általában megköveteli, hogy ujságja ugy hireinek gyorsasága, megbizhatósága és változatossága, mint azok gondos feldolgozása tekintetében, valamint összes publicisztikai és irodalmi közleményeivel feltétlenül modern szinvonalon álljon; tájékozást nyujtson mindenről és emellett mulattasson és mulattatva oktasson. Ennyiféle követelésnek csak oly ujság tehet eleget, mint a *Csávolszky* Lajos orsz. gy. képviselő, főszerkesztő és *Kossuth* Ferenc főmunkatárs vezetése alatt megjelenő *Egyetértés*. Ez a lap ugy nagy terjedelme, mint elsőrangu munkatársainak és az egész világon szerződtetett levelezők tömege által egyedül van abban a helyzetben, hogy a közönség minden igényét kielégithesse, miről mindenki egy-két szám áttekintése által könnyen meggyőződést szerezhet. Az Egyetértésből, melykétségtelenül hazánk legelső rangu és legelőkelőbb napilapja, a kiadóhivatal érdeklődőknek szivesen küld mutatványszámot.

Pesti Hirlap. Az ország legkedveltebb s igy természetesen legtöbb példányban megjelenő lapja, — kétségbe nem vonható hivatalos adatok szerint — a Pesti Hirlap, mely ezt a nagy pártolást azzal igyekszik kiérdemelni, hogy folyton legtöbb olvasnivalót nyujt, jól megválogatva. Ma a Pesti Hirlap az egyedüli lap, mely a magyar irodalom két legelső müvelőjét számithatja rendes munkatársai közé. Most is egyszerre közöl Jókai Mórtól regényt a regénycsarnokban és Mikszáth Kálmántól elbeszélést a tárcában. — Ma a Pesti Hirlap az egyedüli lap, mely rendesen minden nap husz oldalnyi terjedelemben jelenik meg, vasárnaponkint pedig négy ivet (32 oldal) szokott adni. Ma a Pesti Hirlap az egyedüli lap, mely naponkint hasábszámra közlött szerkesztői üzeneteivel oktat és mulattat egyszerre. Sehol ily fokra ez az érdekes rovat nem fejlődött. Mindehez járulnak szépen megirott vezércikkek kitünő tárcák, gazdag szinházi, napi hir- és távirat rovatok, törvénykezési karcolatok, a közgazdasági és müszaki közlemények bő tárháza, stb. Uj évtől fogva szines képekkel gyönyörüen kiállitott divatlap is jelenik meg a Pesti Hirlap mellett, Párisi Divat cimmel még pedig — Magyarországon szintén egyedül — minden héten. S ennek dacára az ára külön csak 2 ft egy negyedévre, a Pesti Hirlappal együtt pedig csak 1 ft,

vagyis a Pesti Hirlap 3 ft. 50 kr, Párisi Divattal együtt pedig 4 ft. 50 kr. Mutatványszámokat mindegyik lapból küld a a kiadóhivatal (Budapest, váci-körut 78. sz.) Melegen ajánlhatjuk t. olvasóink figyelmébe.

Egyesületi élet.

A s.-a.-ujhelyi ágostai ev. templom építésének költségére adakoztak:

(*II. közlemény.*)

Mélt. *Dókus* Gyuláné assszony és *Tomcsányi* Gizella kisasszony gyüjtése:

Dókus Mihályné 2 ft, Szeghy Gyula 2 ft, Moldoványi Gézáné 2 ft, Schultz Sándorné 1 ft, Klein Ede 30 kr., Isépy Miklósné 30 kr., Bendig Mária 30 kr., N. N. 30 kr., Csatlovszkyné 1 ft, Koh Adolf 1 ft, Bolgári 1 ft, Kőszeghy József 2 ft, Waldmann Adolf dr. 2 ft, Szentgyörgyi Vilmos 1 ft, Zinner Adolf 1 ft, Moldoványi Béla 1 ft, Pálmay Ilka 1 ft, Csatlovszky János 1 ft, Frutler Józsefné 1 ft, Rosenthálné 1 ft, Ádám Jánosné 30 kr., Herzogné 1 ft, Leskovicsné 1 ft, Szentgyörgyi Lajosné 1 ft, Szentgyörgyi Dezsőné 1 ft, Szentgyörgyi István 1 ft, Klár Miksa 50 kr., Malártsik József 50 kr., N. N. 20 kr., Horváth Pálné 2 ft, Szentgyörgyi Józsefné 2 ft, Halász József 5 ft, Lövy Adolf 2 ft, Bock Imre 50 kr., N. N. 50 kr., M. Keresztélyné 2 ft, Blum Mórné 1 ft, Reichard 10 kr., Kincsessy P. 10 ft, Weisz 30 kr., N. N. 50 kr., Frenkel L. 1 ft, Schwartz Márkus 1 ft, Harkányiné 1 ft, Haas Adolf 2 ft, H. L. 1 ft, W. 1 ft, Lehoczky József 50 kr., Barthos 1 ft, Krasznapolszky 1 ft, Fejes Istvánné 1 ft, Vágó Gyula 50 kr. — A gyüjtés összege kiteszen: 65 ft 80 krt.

A homonnai kerületi betegsegélyző pénztár f. hó 31-én délután 2 órakor „Stefánia vendéglő« étkezőjében rendes közgyülést tart. Napirend: 1. Igazgatósági jelentés, az 1894. évi zárószámadásoknak beterjesztése. 2. Felügyelő-bizottsági jelentés. 3. Az évi mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása. 4. Az igazgatóság felügyelő-bizottság és a választott bíróság tagjainak kiegészitése. 5. Netaláni inditványok. Homonnán, 1895. március 15-én. Az igazgatóság nevében: *Österreicher Hugó*, igazg. h. elnök. *Némethy József*, könyvelő.

Vármegyei Hivatalos Rész.

5639. szám *Zemplénvármegye alispántától.*

Főszámvevő a f. évi 3455. sz. a kelt felhivásra a s.-a.-ujhelyi 99. számu mérték- és hordóhitelesitő hivatalnak szerelvényeivel együtt Albreht Tamástól, mint a hivatal volt kezelőjétől történt átvétele és Goldstein Sámuel s.-a.-ujhelyi lakosnak házilagos vezetés végett átadása alkalmából jelentését f. évi 334 sz. a, bemutatja.

Határozat.

Ezen jelentésre Albreht Tamás a mérték- és hordóhitelesitő hivatal vezetésétől elmozdittatik, annak ideiglenes vitelével Goldstein Sámuel s.-a.-ujhelyi lakos megbizatik és a mértékhitelesitő hivatal végleges bérbeadására a nyilvános árverés alulirt hivatalos helyiségébe — esetleg pedig a kis terembe *f. évi április hó 23-ik* napjának d. e. 11 órája — oly megjegyzéssel tüzetik ki, hogy a mondott nap d. e. 10 órájáig irásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak, a melyek a szóbeli árverés berekesztése után lesznek felbontandók. Ugy a szó, mint irásbeli ajánlattevők 100 ft, az az száz forint bánatpénzt tartoznak letenni, a melyet azonban az elfogadott ajánlat tevője a megajánlott évi bérösszeg erejéig azonnal kiegésziteni tartozlk.

Végül alulirt alispán feltartja a jogot a bizalmát nem biró egyént, ha bár a legmagasabb ajánlatot tenné is, bérlőül el nem fogadni.

Az árverési hirdetmény a »Zemplén« lapban közhirré tétetni rendeltetik.

S.-A.-Ujhely, 1895. március 17-én.

alispán helyett
Dókus Gyula főjegyző.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1895. évi február hó 19-én tartott közgyülésében

Épitkezési szabályrendelet

a Zemplén-vármegyébe kebelezett községek részére.

I. Általános határozatok.

(Folytatás).

8. §. A tüzzel dolgozó iparüzletek, mint kovács, lakatos, gépész, puskamüves, rézmüves stb. mühelyek csakis szabadabb helyeken és a kellő óvrendszabályok fentartásával állithatók fel. Az ilyen czélra szolgáló épületek csakis kőből vagy téglából, fedélzete cserep vagy bádogból, padozata éghetlen anyagból, belső födeme mészhabarczczal bevonva épithető,

Gyáraknak, gőzmalmoknak a község belterületén leendő épitése meg nem engedhető.

Az egészségre ártalmas hatással járó iparüzletek épületei, valamint olyanok, melyek nagyobb tisztátalanságot okoznak, a község bizonyos részére és pedig oly helyre korlátozandók, honnan a tisztátalan anyagok könnyen levezethetők. Azok, melyek robbanékony vagy lobbanékony anyagok raktározására és elhelyezésére szolgálnak, csak a községen kivül épithetők.

9. §. Az utak melletti épitkezéseknél a házak az utárok koronájától 2 méterrel beljebb épithetők csak, hogy a vizlefolyás meg ne gátoltassék. Az épittető köteles bejárata előtt a 17. §. rendelkezései szerint készitett méretü és anyagu átereszt készittetni és azt oly módon fentartani, hogy alatta a viznek szabad elfolyása legyen.

A már meglevő épületek előtt elvonuló vizlevezető árok a csatornákra minden tulajdonos bejárata előtt ezen szabályrendelet életbe lépésétől számitva 30 nap a fentebbi bekezdés rendelkezéseinek szemelőtt tartásával átereszt épiteni köteles, melyet ha kitüzött idő alatt nem teljesithetne, az költségére hatóságilag épitendő meg.

Az útczákat szelő átereszek épitése és fentartása a községi előljáróság feladata lévén, ez az iránybani mulasztás pótlása, esetleg még a felelősségre vonás és a főszolgabiró kötelességei közzé soroztatik.

10. §. Az épités befejezésével az épittető azt a község előljáróságának 8 nap leforgása alatt bejelenteni és beköltözködési engedélyt kérni köteles.

Az illetékes hatóság az épületet szakértő egyén és orvos közbejöttével megvizsgálja és a bejelentéstől számitva 8 nap alatt a beköltözködési engedélyt megadni köteles. A beköltözködési engedély, ha az épület közrendőri vagy közegészségi kifogás alá esik, meg nem adható.

A lakhatási engedélyekről, valamint a megtagadásokról a főszolgabirák a községi előljáróságtól is bekivánt kimutatások alapján minden év január 15-ig az előző évről sz alispánnak egy kimutatást beadni tartoznak.

Ha a beköltözködési határozat 8 nap alatt a tulajdonos vagy megbizottjának nem kézbesittetik, a lakás használatba vehető, az esetben azonban a felelősség az illetékes hatóságot terheli.

11. §. Épités engedély nélkül vagy az épitési engedélynek meg nem felelően emelt épületek, amennyiben közrendészeti szempontból kifogás alá esnek és a közrendészeti követelményeknek megfelelőleg át nem alakithatók, hatóságilag lebonthatók.

12. §. A roskadozó vagy közveszélyes épületet a főszolgabiró által határozatilag kiszabott idő alatt a tulajdonos lebontatni vagy utasitás szerint átalakitani, kijavitani köteles, ellenesetben az költségére közrendőri uton bontandó le.

13. §. Ujonnan épült házak lehetőleg önnállólag, homlokzattal az utczára épitendők és a szomszéd telekre vonatkozólag, amennyire a viszonyok megengedik, minden szolgalom mellőzendő, a szomszéd határvonalán álló falakban ajtó, ablak és más nyilások alkalmazása tilos, pecze és ganajgödröket, árkokat és csatornákat a szomszéd ház vagy a saját épület és kutak közvetlen közelében épiteni tilos. Ezek az épületektől legalább 2 méter, a kutaktól pedig legalább 10 méter távolságra helyezhetők el.

14. §. Udvar és kert keritéséül ganaj, szemet vagy törmelék fel nem használható, a meglevő ilyen keritések 1 év alatt a tulajdonos költségére közrendőri uton eltávolitandók. Az épületek, ut, kert falaknál, az utczából foglalt területen levő keritések egy év alatt a tulajdonos által elhordandók, ellenesetben azok hatóságilag a tulajdonos kárára és költségére lesznek eltávolitandók.

15. §. Ezen szabályrendelet életbe léptetésétől számitott egy év alatt a nagy és kis községek, a helyi viszonyok és ezen szabályrendelet rendelkezéseinek megfelelőleg szabályrendeletet kötelesek alkotni, melyben a község utczáinak rendezése iránti intézkedések is felveendők. Az utczák rendezési terveinek készitésénél tekintet forditandó a terek szabályozására, a község szépitésére és tüzbiztonságára. Tüzetesen megállapitandók és biztos határral kijelölendők azon utczák, terek esetleg községrészek, melyekben csupán szilárd épitési anyag, továbbá cserép- vagy zsindelytető alkalmazható és a szomszédtelek felől csupán tüzfalas épület emelhető, kijelölendő továbbá, hogy a község többi részén mily épitési anyagok és mily tetőzet lesz alkalmazható.

Ugyancsak a szabályrendeletben meghatározandók, ezen szabályrendelet III. szakaszának megfelelőleg az esetleges kisajátitási egységárak is.

A szabályrendelet az utczák és terek szabályozásáról készitendő tervrajzzal a képviselő-testület által az 1886. évi XX. t.-cz. §-ainak betartásával történt tárgyalás és elfogadás után, de minden esetre a szakasz elején kitett egy év alatt a vármegye törvényhatóságához jóváhagyás végett beterjesztendő.

A törvényhatóság által jóváhagyott szabályrendelet minden épitkezés és nagyobb javitásnál és egyáltalában épitési kérdésekben zsinórmértékül fog szolgálni az eljáró hatóságoknak.

II. Magánlakások épitése a községekben.

16. §. Minden lakás a nedvesség behatásának megakadályozása végett közegészségi tekintetben akként épitessék, hogy a községben létező levezetetlen álló vizektől, mocsároktól lehetőleg 200 méter távolságra essék; továbbá hogy a lakásul szánt helyiségek padlózata a házhely talaján felül legalább 50. cm. magasságra emeltessék.

17. §. Az udvar tere, ahol csak elkerülhető, közegészségi és tüzbiztonsági szempontból soha össze ne szorittassék. Különösen figyelem forditandó, hogy elegendő levegő és világossága legyen minden épületnek s tüzvész esetén könnyen hozzáférhető legyen; miért is az épület elhelyezésére szánt udvarok 200 □ ölnél kissebbek nem lehetnek.

18. §. Lakszobáknak, melyek száma netalán járványok esetén szükséges, elkülönités czéljából legalább kettő legyen, tágasaknak, legalább 2.50 cmt. magasaknak, ablakaik nyithatók, legalább 80 cm. magas és 50 cm. széleseknek, a bejáró ajtók legalább 1.80 cm. magas és 90 cm. széleseknek kell lenniök. Ott, hol a szobák száma korlátozott, ablakokkal ellátott kamarák épitendők, melyek szükség esetén szobává átalakithatók legyenek.

19. §. Mellékképületek, istálók, sertésólak stb. az utczára semmi szin alatt sem épithetők s csakis az udvar belső részén még pedig minden más épülettől elkülönitve és a lakástól legalább 5 mtr, távolságra helyezhetők el. A hol ezen távolság be nem tartható, ott az épületektől tűzfalakkal különitendő el.

20. §. Árnyékszékek csak az épület udvar felől cső részén épithetők.

Az árnyékszék, istálónedvek és mosadékviz levezetésére az udvar végén a szomszéd mesgyéjétől 2 méter, pinczék és kutaktól 10 mtr. távolságra peczegődrök épitendők. Tisztátalan vizek, árnyékszék és istálószenyeknek az utczára vezetése vagy kiöntése kihágást képez és e szerint büntetendő.

21. §. A pinczék mindenkor beboltozandók, lehetőleg szabadból nyiljanak, azok bejárójául csapó ajtót alkalmazni nem szabad.

22. §. A lakházak padlása szilárd anyagból épült házaknál ugy épitendő, hogy a fedél gerendázata, fedény-gerendázatnak ne használtassék, hanem a fodény tüzmentesen külön deszkázat vagy félgerendákkal tüzmentesen elkülönitessék. Általában a lakházak padlása még ha egyszerüen deszkából áll is, legalább 15 cmt. vastag agyagréteggel bevonandó. A tetőzet a községi szabályzatban meghatározott utczarészeken csak cserep, pléh vagy zsindelylyel épülhet. Zsup, szalma, nádfedél csak kivételesen és csakis a községen kivül különálló épületeknél engedélyezhető.

23. §. Emeletes épületek, vagy padra járások lépcsői 95 cm. magas karfával látandók el és legalább egy méter széles és 20 cm. mélyek legyenek.

24. §. A konyhának oldalfalai és a tüzhely mindenütt szilárd tüzmentes anyagból épitendő, még pedig akként, hogy a tüznek kitett felrész legalább 45 cm. vastag legyen. A kémények hasonlólag csak szilárd anyagból tüzmentesen és akként épitendők, hogy a fedél vagy födény gerendázat a kémények mellett mindenütt kiváltassanak, a tető gerinczén felül legalább 1 méterrel kell hogy kiálljanak, alsó részök beboltozandó és ugy a padláson mint alól légmentesen záródó vas, a padláson kettős fedelü tisztitó ajtókkal látandók el.

25. §. Fa, nád, szóval tüzveszélyes kémények épitése általában eltiltatik. A jelenleg meglevő fa, nád, deszka, patics-kémények nagyközségekben 10 év alatt eltávolitandók és tüzmentesen átalakitandók. Konyhából vagy oly szobából, hol főzni is szoktak, istálóba, fakamarába, csürbe bejárást hagyni tilos.

26. §. A homonnai, sztropkai, szinnai és varanai szolgabirói járások felső részén levő kisközségekben megengedhető, hogy az alapfalakon felül az alapfalak sárral bevont patics, a fedélzethez fagerendákból szalma használtassék, az ablakok és ajtók az első részben meghatározott méreteknél 5—10 cmrrel kisebbek, a pincze és padra létrák használtassanak.

A tanyákon.

27. §. A tanyai épitkezéseknél ugy az épitési terv, mint épitési anyagok megválasztása, ha az épitendő lakóház és más épületek a község legszélső épületétől 200 méter, a szomszéd tanyáktól 50 méter távolságra elhelyezhető, a tulajdonos tetszésére bizatnak. Ha azonban ezen távolság a tér közelség vagy csekély kiterjedése miatt be benem tartható, köteles az épittető az épületekhez szilárd és tüzmentes anyagot használni és telkét a szomszédos telektől szilárd keritéssel elkeriteni.

28. Oly nagyobb gazdálkodásoknál, hol a gazda az éves cselédeknek lakást ad, köteles a cselédlakásokat ugy épiteni, hogy minden családra egy 24 négyzet méter területtel biró szoba, két családra egy közös konyha jusson, az ablakok és ajtók nyilasai a 28. §-ban meghatározott méretekkel birjanak. A házi állatok külön épületben helyezendők el. Ha a gazda maga, vagy gazda tisztje, bérlője vagy birtok kezelője részére is épit, ugy ezen épitkezéseknél a községbeni épitkezésekre vonatkozó rendelkezések mérvadók.

(Folyt. köv.)

581. szám. *Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőjétől.*

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Hivatalos tisztelettel kérem fel, hogy az alább következő ajánlatot becses lapjában közzé tenni sziveskedjék.

S.-A.-Ujhely, 1895. márczius 13-án.

Nemes Lajos.
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

A vallás- és közokt. m. kir. ministerium megbizásából Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) budapesti könyvkereskedő czég a népiskolák és óvodák számára 18 képből álló „Szemléltető képgyüjteményt-«t ad ki. — Amidőn e kitünő taneszközt az iskolai előljáróságok figyelmébe megszerzés végett melegen ajánlom, egyszersmind tudatom, hogy a képek a fent nevezett czégnél darabonkint 1 frtjával rendelhetők meg.

S.-A.-Ujhely, 1895 évi márczius hó 13-án.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

---

553 sz. *Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjétől.*

A »Zemplén« Tekintetes szerkesztőségének.

S.-A.-Ujhely.

Hivatalos tisztelettel kérem fel Tekintetes szerkesztő urat, hogy az alább következő hirdetményt becses lapjában közzétenni sziveskedjék.

S.-A.-Ujhely, 1895 márczius 13-án.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanjelügyelő.

A pöstyéni, karlsbádi és franczesbádi gyógyfürdőkben a f. évi fürdő idényre szegényebb állandó tisztviselők s tanitók részére jelentékeny kedvezmény engedtetik. — Felhivom azért az érdekelteket, hogy a vallás és közokt. miniszteriumhoz czimzett, s orvosi bizonylattal ellátott kérvényeiket hozzám haladék nélkül terjeszszék be, mert ezek a miniszterium részéről márczius 15, április 1-sö illetve 5-ig fognak csak figyelembe vétetni.

S.-Ujhely, 1895. márczius 12-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

A szerkesztő póstája.

Cs. Gy. A beküldött cigány-históriában, tragikus volta dacára, van egy jó adag komikum is. A fősúlyt erre kellet volna fektetni a kidolgozásban. Próbálja meg. Nekünk nincs érkezésünk arra, hogy átdolgozzuk.

A felébredt óriáshoz és a *Tavasz* c. versek nem közölhetők.

D. I. *M.-Sziget.* Jónak igérkezik — nem olvastam **én** ezt már valahol?

L. I. urnak — *Kazsu.* A bejelentett cikkelyt várom; elfogadásáról „ab invisis« nyilatkoznom nem lehet. Reflexióit adresszálja Komáromba (állami felsőbb leányiskola.)

D. I. *Máloza.* Az efélékkel a kiadóhivatalhoz kell fordulni. Levelezőlapját oda átküldöttük.

D. urnak — *Tokaj.* A magyar történelmi társulat szakközlönye, a *Századok* (szerkeszti Szilágyi Sándor) vagy pedig a *Hazánk* (szerkeszti Abafi Lajos). Ha zempléni vonatkozásnak azok a történelmi régi okiratok, tisztelettel kérjük, ide velük!

B. D. urnak — S.-*Patak.* Ujdondászunk azt a hirt a *Budapesti Hirlap*-ból vette át. Tehát »fides tei rit penes auctorem«.

Tudósitónkat bizalommal kérjük, hogy az olvadásból helylyel-közzel netalán származható áradásról, vagy az áradás okozta helyzetről, úgyszintén a védekezésről és egyáltaljában mindarról, ami ezekkel a dolgokkal összefügg, bennünket legjobb tudomásuk szerint s idejekorán értesiteni sziveskedjenek.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA

Kiadó-tulajdonos: **Èhlert Gyula.**

Hirdetések.

Versenytárgyalás toronyépitésre.

A komlóskai g. kath. egyház meglevő templomára tornyot épit a folyó év nyarán. E czélból az árlejtést a helyszinén folyó évi aprilis hó 7-ik nadjának délelőtt 10 órájára tüzte ki. — A feltételek és a tervrajz a lelkészi hivatalnál Komlóskán az érdekeltek által megtekinthetők.

Komlóska, 1895. márczius 20.

Kerekes Antal
gk. lelkész.

ÈRTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsü tudomására hozni, hogy mindennemü ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem. — Szíves megkeresések alólirotthoz küldendők.

Weinberger Manó.
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Bérbe adó!

A **Mező-Kövesd város** közepén álló

Gőzmalom

stabil géppel 3 pár kőre, vám őrlésre és 2 pár Ganz-féle hengertisztitó szerkezet és czilinderekkel ellátva finom őrlésre berendezve **több évekre azonnal kiadó.**

Kiadó továbbá folyó év **május elsejétől** ugyancsak **Mező-Kövesden** a főutczán az országut mentén a legélénkebb helyen, a város közepén **egy tágas bolthelyiség.**

Bővebb felvilágositást ad és értekezhetni Mező-Kövesden özvegy Harangi Mórnénál vagy **Harangi Menyhértnél** Miskolczon, Széchenyi utcza 14. szám, **Phőnix** biztositó társaság vezérügynökségi iroda, hol gyakorlott **biztositási üzlet-szerzők** fix fizetés vagy megállapodás szerinti jutalék mellett alkalmazást nyernek.

Kiváló, gépen tisztitott és a budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás által megvizsgált és teljesen

aranka mentesnek

konstatált elsőrendü

lóheremag

kapható

Holländer Adolf és **Fia** czégnél

Ungvárt.

A legmagasabb elismeréssel és diszérmekkel kitüntetett

ANDEL J. féle

ujonnan feltalált tengertuli por

pusztit svábot, molyt, poloskát, bolhát, muszkát, legyet, hangyát, ászkát (százlábut), **madárkukacot** s általában minden rovart, oly könnyedséggel s meglepő gyorsasággal, hogy a létező rovarpetékből még csak nyoma sem marad.

Gyár és szétküldési raktár **Andel J.** a „Fekete Kutyához« Prága, Husgasse 13. — Valódi minőségben kapható S.-A.-Ujhelyben **Bárczy Béla** urnál.

1114/95. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közhirré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1714/95. számu végzésével Káprály Teréz férjezett Szerdulya Jánosné javára Káprály Simko ellen 425 frt tőke, és eddig összesen 48 ft 30 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 400 ftra becsült ökrök, tehenek, zabból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 1002/95 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Sztakcsin községben leendő eszközlésére 1895. év április hó 5-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Homnnnán, 1895. évi március hó 20-án.

Marasca,
aljegyző.

104/95 végr. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1895. évi 105. számu végzése következtében Dr. Erényi Manó helybeli ügyvéd által képviselt Lőwinger József váczi lakos javára Klein Adolf és neje m.-jesztrebi lakosők ellen 115 frt s járulékai erejéig foganatositott biztositási végrehajtás utján felülfoglalt és 951 frt 80 krra becsült házi butorok, ágynemüek, lovak, szekér, szódaviz-gyár, szódavizes üvegek, széna, szalma, stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróság 919/95. p. számu végzése folytán 115 frt tőkekövetelés ennek 1894. évi szeptember hó 19. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 45 frt 85 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig M.-Jesztreben alperesek lakásán leendő eszközlésére **1895-ik évi március hó 28-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

S.-A.-Ujhely, 1895. évi márczius hó 13-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 1465./1894. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmeczi kir. jbiróság mint tkkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Rad község végrehajtást szenvedő elleni 659 frt 30½ kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a király-helmeczi kir. járásbiróság) területén lévő Rad kőzség és határában fekvő a radi 23. sz. tjkvben 101, (13, 130) 46/a, 156, 159, 211, (342—343) 392, 503, 507, 537. hr. sz. alatt foglalt és Rad község nevén álló ingatlanokra az árverést 1338 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895-ik évi április hó 17-ik napján** délelőtti 10 órakor Rad község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 133 ft 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényczikk 42-ik szakaszában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy min. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a király-helmeczi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1894. évi november hó 11-én.

Farkas, kir. aljbiró.

Tk. 40/95. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbiróság mint tkkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Kohn Herman végrehajtatónak Jelenik Mária és társai végrehajtást szenvedők elleni 157 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbiróság) területén lévő Tolcsva nagy községében fekvő a tolcsvai 380. sz. tjkvben Jelenik Mária Jelenik Erzsébett és kisk. Jelenik Rozália tulajdonául irott ingatlanokra és pedig:

1. a 827. és 828. hr. sz. belsőség és az azon lévő 420. ö. i. számu házra . . . . . 412 frt,
2. az 1472. hr. sz. boglyos szőlőre . . . . . 37 frt,
3. az 1728. hr. sz. várhegy szőlőre . . . . . 35 frt.-

ban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi márczius hó 27. napján d. e. 10 órakor** Tolcsva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 41 ft 20 kr. 3 ft 70 kr, és 3 ft 50 krt, készpénzben vagy az 1881. LX. törvényczikk 42-ik szakaszában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbiróság, mint tlkkvi hatóságnál 1895. évi január hó 18-ik napján.

Láczay, kir. jbiró

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

Sirkövek ujbóli tervezése

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutczán, a „Vörös ökör" vendeglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kivánatra felállitok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

Jutányos áron készitetnek.

Sürgönyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Kivánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

581. szám. *Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőjétől.*

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Hivatalos tisztelettel kérem fel, hogy az alább következő ajánlatot becses lapjában közzé tenni sziveskedjék.

S.-A.-Ujhely, 1895. márczius 13-án.

Nemes Lajos.
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

A vallás- és közokt. m. kir. ministerium megbizásából Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) budapesti könyvkereskedő czég a népiskolák és óvodák számára 18 képből álló „Szemléltető képgyüjteményt-«t ad ki. — Amidőn e kitünő taneszközt az iskolai előljáróságok figyelmébe megszerzés végett melegen ajánlom, egyszersmind tudatom, hogy a képek a fent nevezett czégnél darabonkint 1 frtjával rendelhetők meg.

S.-A.-Ujhely, 1895 évi márczius hó 13-án.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

——

553 sz. *Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjétől.*

A »Zemplén« Tekintetes szerkesztőségének.

S.-A.-Ujhely.

Hivatalos tisztelettel kérem fel Tekintetes szerkesztő urat, hogy az alább következő hirdetményt becses lapjában közzétenni sziveskedjék.

S.-A.-Ujhely, 1895 márczius 13-án.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanjelügyelő.

A pöstyéni, karlsbádi és franczesbádi gyógyfürdőkben a f. évi fürdő idényre szegényebb állandó tisztviselők s tanitók részére jelentékeny kedvezmény engedtetik. — Felhivom azért az érdekelteket, hogy a vallás és közokt. miniszteriumhoz czimzett, s orvosi bizonylattal ellátott kérvényeiket hozzám haladék nélkül terjeszszék be, mert ezek a miniszterium részéről márczius 15, április 1-ső illetve 5-ig fognak csak figyelembe vétetni.

S.-Ujhely, 1895. március 12-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

A szerkesztő póstája.

Cs. Gy. A beküldött cigány-históriában, tragikus volta dacára, van egy jó adag komikum is. A fősúlyt erre kellet volna fektetni a kidolgozásban. Próbálja meg. Nekünk nincs érkezésünk arra, hogy átdolgozzuk.

A felébredt óriáshoz és a *Tavasz* c. versek nem közölhetők.

D. I. *M.-Sziget.* Jónak igérkezik — nem olvastam én ezt már valahol?

L. I. urnak — *Kazsu.* A bejelentett cikkelyt várom; elfogadásáról „ab invisis« nyilatkoznom nem lehet. Reflexióit adresszálja Komáromba (állami felsőbb leányiskola.)

D. I. *Máloza.* Az efélékkel a kiadóhivatalhoz kell fordulni. Levelezőlapját oda átküldöttük.

D. urnak — *Tokaj.* A magyar történelmi társulat szakközlönye, a *Századok* (szerkeszti Szilágyi Sándor) vagy pedig a *Hazánk* (szerkeszti Abafi Lajos). Ha zempléni vonatkozásnak azok a történelmi régi okiratok, tisztelettel kérjük, ide velük!

B. D. urnak — S.-*Patak.* Ujdondászunk azt a hirt a *Budapesti Hirlap*-ból vette át. Tehát »fides tei rit penes auctorem«.

Tudósitónkat bizalommal kérjük, hogy az olvadásból helylyel-közzel netalán származható áradásról, vagy az áradás okozta helyzetről, úgyszintén a védekezésről és egyáltaljában mindarról, ami ezekkel a dolgokkal összefügg, bennünket legjobb tudomásuk szerint s idejekorán értesiteni sziveskedjenek.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA

Kiadó-tulajdonos: **Èhlert Gyula.**

Hirdetések.

Versenytárgyalás toronyépitésre.

A komlóskai g. kath. egyház meglevő templomára tornyot épit a folyó év nyarán. E czélból az árlejtést a helyszinén folyó évi aprilis hó 7-ik nadjának délelőtt 10 órájára tüzte ki. — A feltételek és a tervrajz a lelkészi hivatalnál Komlóskán az érdekeltek által megtekinthetők.

Komlóska, 1895. március 20.

Kerekes Antal
gk. lelkész.

ÈRTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsü tudomására hozni, hogy mindennemü ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem. — Szíves megkeresések alólirotthoz küldendők.

Weinberger Manó.
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Bérbe adó!

A **Mező-Kövesd város** közepén álló

Gőzmalom

stabil géppel 3 pár kőre, vám őrlésre és 2 pár Ganz-féle hengertisztitó szerkezet és czilinderekkel ellátva finom őrlésre berendezve **több évekre azonnal kiadó.**

Kiadó továbbá folyó év **május elsejétől** ugyancsak **Mező-Kövesden** a főutczán az országut mentén a legélénkebb helyen, a város közepén **egy tágas bolthelyiség.**

Bővebb felvilágositást ad és értekezhetni Mező-Kövesden özvegy Harangi Mórnénál vagy **Harangi Menyhértnél** Miskolczon, Széchenyi utcza 14. szám, **Phőnix** biztositó társaság vezérügynökségi iroda, hol gyakorlott **biztositási üzlet-szerzők** fix fizetés vagy megállapodás szerinti jutalék mellett alkalmazást nyernek.

Kiváló, gépen tisztitott és a budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás által megvizsgált és teljesen

aranka mentesnek

konstatált elsőrendü

lóheremag

kapható

Holländer Adolf és **Fia** czégnél

Ungvárt.

A legmagasabb elismeréssel és diszérmekkel kitüntetett

ANDEL J. féle

ujonnan feltalált tengertuli por

pusztit svábot, molyt, poloskát, bolhát, muszkát, legyet, hangyát, ászkát (százlábut), **madárkukacot** s általában minden rovart, oly könnyedséggel s meglepő gyorsasággal, hogy a létező rovarpetékből még csak nyoma sem marad.

Gyár és szétküldési raktár **Andel J.** a „Fekete Kutyához« Prága, Husgasse 13. — Valódi minőségben kapható S.-A.-Ujhelyben **Bárczy Béla** urnál.

1114/95. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közhirré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1714/95. számu végzésével Káprály Teréz férjezett Szerdulya Jánosné javára Káprály Simko ellen 425 frt tőke, és eddig összesen 48 ft 30 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 400 ftra becsült ökrök, tehenek, zabból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 1002/95 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Sztakcsin községben leendő eszközlésére 1895. év április hó 5-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Homnnnán, 1895. évi március hó 20-án.

Marasca,
aljegyző.

104/95 végr. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbiróság 1895. évi 105. számu végzése következtében Dr. Erényi Manó helybeli ügyvéd által képviselt Lőwinger József váczi lakos javára Klein Adolf és neje m.-jesztrebi lakosók ellen 115 frt s járulékai erejéig foganatositott biztositási végrehajtás utján felülfoglalt és 951 frt 80 krra becsült házi butorok, ágynemüek, lovak, szekér, szódaviz-gyár, szódavizes üvegek, széna, szalma, stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróság 919/95. p. számu végzése folytán 115 frt tőkekövetelés ennek 1894. évi szeptember hó 19. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 45 frt 85 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig M.-Jesztreben alperesek lakásán leendő eszközlésére **1895-ik évi március hó 28-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

S.-A.-Ujhely, 1895. évi márczius hó 13-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 1465./1894. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmeczi kir. jbiróság mint tkkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Rad község végrehajtást szenvedő elleni 659 frt 30½ kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a király-helmeczi kir. járásbiróság) területén lévő Rad kőzség és határában fekvő a radi 23. sz. tjkvben 101, (13, 130) 46/a, 156, 159, 211, (342—343) 392, 503, 507, 537. hr. sz. alatt foglalt és Rad község nevén álló ingatlanokra az árverést 1338 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895-ik évi április hó 17-ik napján** délelőtti 10 órakor Rad község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 133 ft 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényczikk 42-ik szakaszában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy min. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a király-helmeczi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1894. évi november hó 11-én.

Farkas, kir. aljbiró.

Tk. 40/95. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbiróság mint tkkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Kohn Herman végrehajtatónak Jelenik Mária és társai végrehajtást szenvedők elleni 157 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbiróság) területén lévő Tolcsva nagy községében fekvő a tolcsvai 380. sz. tjkvben Jelenik Mária Jelenik Erzsébett és kisk. Jelenik Rozália tulajdonául irott ingatlanokra és pedig:

1. a 827. és 828. hr. sz. belsőség és az azon lévő 420. ö. i. számu házra . . . . . 412 frt,
2. az 1472. hr. sz. boglyos szőlőre . . . . . 37 frt,
3. az 1728. hr. sz. várhegy szőlőre . . . . . 35 frt.-

ban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi márczius hó 27. napján d. e. 10 órakor** Tolcsva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 41 ft 20 kr. 3 ft 70 kr, és 3 ft 50 krt, készpénzben vagy az 1881. LX. törvényczikk 42-ik szakaszában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbiróság, mint tlkkvi hatóságnál 1895. évi január hó 18-ik napján.

Láczay, kir. jbiró

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

Sirkövek ujbóli tervezése

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Föutczán, a „Vörös ökör" vendeglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kivánatra felállitok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

Jutányos áron készittetnek.

Sürgönyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Kivánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Csúz és köszvény

csúzos fej- és fogszaggatások, ütési és ficzamodási, valamint fagydaganatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevű gyógyszer, melynek üvegje 50 kr., vagy egy frtért minden gyógyszertárban kapható. A Reparatorral a Rókus-kórházban 136 esetben tétetett kisérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősitésére kitünő hatású és pompás izü szer a **Tokaji China vas-bor,** mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedélylyel láttatott el. Sok rosz utánzat létezik, miért is kérem, vételnél névaláirásomat követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr., nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkivüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedveltté 1 drb. 50 kr., 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crême

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermekded arczbőr nyerhető. Az arczbör mindennemü éktelenségét bizton eltávolitja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crême de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén tartasára szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy kocsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszertáram kiválóbb speciállitásai, melyek főváros és országszerte a legjobb hirnévnek örvendenek, s postán is küldetnek.

KRIEGNER GYÖRGY

gyógyszertára a „Magyar Koronához“ 1—6

BUDAPEST, KALVIN-TÉR.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztőszer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. Egy kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

A nagy-mihályi uradalomban ez idén eladásra fel van állitva: 15 darab három éves magyar faju és 8 darab 4—5 éves szinte magyar faju tenyészbika, továbbá 4 darab 1—2 éves nyugati faju keresztezett vörös tarka tenyészbika. — A netaláni érdeklődők tudakozódásukkal az uradalom igazgatóságához fordulni kéretnek.

2-szeres és 3-szoros termések csakis a **„Hungária“** mütrágya-, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság (Budapest)

mütrágyájával

érhető el.

Bővebb felvilágositással és árjegyzékkel dijmentesen szolgál a felsőmagyarországi vezérképviselőség:

Spitz Miksa Kassán, Kossuth Lajos-utcza 14.

Raktárak:

S.-a.-Ujhelyben: Behyna Testvérek, N.-Géresben: Szentmihályi Gusztáv uraknál

ifj. Horváth József S.-a.-Ujhely, Rákóczi-utcza 720. sz.

PÁRISI DIVAT

Legszebb magyar divatlap.

Gyönyörü fénynyomatu szines képek, szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények, sat.

Előfizetési árak:

csak ‚Párisi Divat‘		Párisi Divat a Pesti Hirlappal együtt	
Egy évre	8 frt	Egy évre	18 frt — kr.
Fél évre	4 »	Fél évre	9 » — »
Negyed évre	2 »	Negyed évre	4 » 50 »

Mutatványszámokat kivánatra küld

a „Pesti Hirlap“ és „Párisi Divat“ kiadóhivatala

V., váci-körut 78. sz.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemez-lyukasztó gyár.

Gyár: Katona József-utcza 8. szám, Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

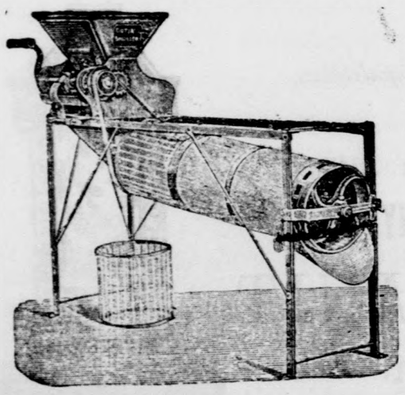

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségü:

Trieurök: a konkoly és bükkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztitó és **osztályozó-Trieurök:** az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és **osztályozó gépek** minden gabonafaj tisztitására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Guthjahr és Müller, illetve Mayer rendszerü trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakitását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai, **lyukasztott vagy hasitott lemezek** tetszés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági czélokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Sárospatakon a Héczén egy **kovácsmühely** és hozzá megfelelő lákás és mellékhelyiségekkel azonnal bérbeadó.

Bővebb felvilágositással szolgál **Szepessi István** ur **Sárospatakon.**

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi **személyes továbbajánlásnak,** — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp.-t

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszenheti ezen igazán biztos hatású háziszer nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expellert) **köszvénynél, czúznál (tagszaggatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapító** bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt **meghüléseknél** is, mint **levezető, elháritó** szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszertárakban; Budapesten ***Török József*** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony“ védjegygyel ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

---

ad. Ik. 815/1895.

Köszállitási árlejtési hirdetmény.

A városi közutak fenntartásához szükséges trachit termés kő és törött kő szállitás biztositása czéljából **f. é. április 2-ig** zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni a városi polgármesteri hivatalban. Felhivatnak vállalkozni kivánók, hogy zárt ajánlataikat a fent jelzett nap d. e. 11 óráig 5% bánompénzzel és minta-kővel ellátva adják be.

Bővebb értesités a városi polgármesteri s v. mérnöki hivatalban nyerhetni.

Nyiregyházán, 1895. márczius 15-én.

Bencs László,
polgármester.

Meghivás.

„A szerencsi szálloda részvénytársaság“

t. részvényesei

a folyó évi márczius hó 31-én d. u. 6 órakor

a szálloda helyiségében tartandó

rendes közgyülésre

azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 10. §-a értelmében a részvények a közgyülés tartamára annak megtartása előtt 48 órával Herman Lajos igazgatónál lesznek leteendők.

Tanácskozás tárgyai lesznek:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. Az előterjesztett számadások és az évi mérleg megvizsgálása és megállapitása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.

Az igazgatóság.

Csak április 24-ig!

Üzletfelhagyás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

porczellán-, üveg- és lámpa-üzletemet

végkép feloszlatom és miután üzleti helyiségemet folyó évi április hó 24-én már át kell adnom, kénytelen vagyok a raktáron levő összes áruimat

a bevásárlási áron alól elárusitani.

S.-a.-Ujhely, 1895. márczius hó.

Szőllősy Sándor.

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben, a főtéren

ajánlja 5 teremben nagyszerűen berendezett

BUTORGYÁRI TELEPÉT

hol is minden e szakba vágó **asztalos-** és **kárpitos butorok** valamint **fantasie-** és **disz-butor, szalon, boudoir, ebédlő-** és **fogadó-termek** részére szükséges bútorok **barok** és **rokoko-stylben** a legelegánsabb kivitelben jutányos áron kaphatók.

Ajánlom továbbá **tükör-** és **képraktáramat** a bevásárolni szándékozó n. é. közönség becses figyelmébe.

Egyidejüleg van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy butort vásárolni szándékozók kényelmére a „Vörös ökör‘ épületében lévő jelenleg Szőllősy-féle földszinti-, és az emeleten lévő „Terménytőzsde“ helyiségeit kibéreltem és **butortermeimet** f. évi április hó 1-sőjétől ott rendezem be, holis **ebédlő-** és **háló-szobák**, valamint **szalonok** készen és felállitva a csak gondolható legszebb kivitelben lesznek láthatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Védjegy. Védjegy. Védjegy.

C. Brády

Mária- czelli Gyomor- cseppek

nagyszerüen hatnak **gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes** házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomorgyengeség, büzös lehelet, felfuvás, savanyu, felböffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szükülés.**

Hathatós gyogyszernek bizonyult **fejfájásnál,** a menynyiben ez a gyomortól származott, **gyomortulterhelésnél** ételekkel és italokkal, **giliszták, májbajok** és **hämorrhoidáknál.**

Emlitett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek ota kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi föraktár: **Török József** gyogyszertára **Budapest,** Király utcza 12 sz.

A védjegyet és aláirást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszitö aláirásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyitom“.

A Máriaczelli gyomorcseppek valodian kaphatók.

S.-A.-Ujhely: Kincsesy Péter és Éliássy Imre gyógyszertáraiban.

A málczai körjegyzősègnél egy segédjegyző állás üresedésben van, ami azonnal elfoglalható, — fizetése egy évre 200 frt és teljes ellátás ágy és mosáson kivül.

Megkivántatik azonban az illetötől, hogy a jegyzői teendökben mindenben jártas legyen és okleáéllel birjon.

Dutkay István,
körjegyző Málczán (Zemplénm.)

Köhögése megszünik

a hirneves

Kaiser

mell-bonbons-jainak

használata után. Köhögés, rekedtség, katarus és elnyálkásodás ellen.

Biztos hatást

gyakorolnak az elismert és nagyrabecsült

Kaiser

Pfeffermünz-Caramellák

étvágyhiány, gyomorbajok, rosz és elromlott gyomornál. Egy csomag ára 20 kr. Kapható *Kincsesy Péter* gyógytárában S.-A.-Ujhelyben.

Egy jó bizonyitványokkal ellátott kiképezett szijgyártó és szatler ajánlkozik uradalomhoz, vagy nagyobb birtokoshoz komencziói fizetéssel.

Czime **Golgóvszky Bálint** szatler és szijgyártó **Nagy-Czigánd.**

Tokaj város cimere — bejegyzett védjegy

Valódi

TOKAJI COGNAC

Tokaj város czímerével

A legfinomabb cognac.

A magas ker. Ministerium ellenőrzése folytán államkedvezménynyel kitüntetve.

Óvakodjunk értéktelen utánzásoktól.

Ügyeljünk **fenti védjegyre** és a teljes czégre.

Első Tokaji Cognac-gyár

csak Tokajban.

Kapható: Minden nagyobb füszer- és csemege kereskedésben, gyógyszertárakban, továbbá minden jobb vendéglő és kávéházban.

Tokaj-Hegyaljai Cognacgyár Részvénytársaság S.-a.-Ujhelyben.

MEGHIVÓ

S.-a.-Ujhelyben, 1895. márczius hó 25-ik napján a társaság hivatalos helyiségében délután 3 órakor megtartandó

rendes közgyülésére

a tokaj-hegyaljai cognacgyár részvénytársaságnak.

A gyülés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1894. évi mérleg előterjesztése és az 1894. évi nyereményfelosztása.
2. Az alapszabály 6-ik szakaszának 35-ik §-a értelmében a felügyelő-bizottság megválasztása
3. A részvénytőkének 100,000 koronávali leszállitása.
4. Igazgatóság inditványa uj 400 darab 200 korona értékü részvény kibocsátása, a részvénytőkének 80,000 koronávali felemelése
5. Az uj kibocsátásnak jegyzése folytán alapszabályok módositása; az igazgatóság és felügyelőségnek és pedig az igazgatóságnak három, — a felügyelő-bizottságnak két taggali kiegészitése esetleg megválasztása.
6. Netaláni inditványok, melyek az alapszabály 15. §-a értelmében a közgyülést megelőzőleg 8 nappal előbb irásban beadattak.

A szavazati joggal élni kivánó részvényesek felkéretnek, hogy saját neveikre szóló részvényeiket az alapszabály 16. §-a értelmében legkésőbb a közgyülés előtt 3 nappal a részvénytársaság pénztárába letenni szivesked-jenek, a hol az üzleti jelentés és mérleg alantirt naptól kezdve a részvényesek rendelkezésére áll.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1895. márczius 3-án.

Dókus Gyula, elnök.

Leghathatósabb szer a poloska, bolha, moly és minden konyharovar kiirtására.

„ZACHERLIN“

hatása bámulatos. A legjobb ölőszer mindenféle rovar kiirtására s azért világszerte páratlan elterjedésnek örvend. Ismertető jelei: 1. **A lepecsételt üvegcse.** 2. **›Zacherl‹** neve.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujheyben: Kincsessy Péter, Cs. Buday Ákos, Éliásy Imre, Bárczy Béla, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Béla Lajos, Klein Henrik, Klein Albert, Malártsik György, Szentgyörgyi Vilm, Klein Géza, Kristóf Károly, Glück Samu, Szikszay Rőza.
Abauj-Szántó: Blau Herman. Sóváry Kálmán, Friedmann Simon.
Homonnán: Friedmann Markus, Hocza Gyula, Klein Dávid és fia, Kuhariszky Gyula, Pápay Pál, Pólányi Dezső, Szekerák Ambrus, Rosenblüth Sándor.
Gálszécs: Grün Lajos, Grün Salamon.
Mándok: Reichard Emil.
N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Buczinszky Lajos.
Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.
Szerencsen: Rochlitz Dezső, Turcsán& Ferencz.
Tokajon: Frisch Vilmos, Helm Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma, Gross Izráel.
Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor.
Zalatna: Polberth Vilmos. Zaknoffy A.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, vám-utcza 12. szám.

Ajánl a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett könnyü sorvető és szórvavető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat** stb. továbbá **Baker- és magtár-rostákat,** mely gyártmányainknak gépgyárunkban **állandóan jelentékeny készletét birjuk.**

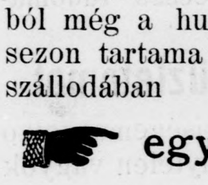

Szállitunk továbbá **saját gyártmányu s legjobb szerkezetü szeszgyár- és malom-berendezéseket, gőzgépekeket és gőzkazánokat, házi- s egyéb szivatyukat, olajsajtókat és olajmagpörkölőket, elhasznált gépek különösen**

gözmozgonyok és gözcséplők

pontos **átigazitását és kijavitását** a legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes árjegyzékét kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Megrendeléseket elfogad **Herz Kálmán ur** S.-A.-Ujhely.

Uj női divat-kalap raktár

S.-A.-Ujhelyben.

Van szerencsém a m. t. hölgyközönség nagybecsü tudomására hozni, hogy kassai női divat-kalap raktáramból még a husvéti ünnepek előtt — s az egész nyári sezon tartama alatt itt S.-A.-Ujhelyben a **„Vadászkürt“** szállodában

egy állandó fiók-raktárt

állitok fel, hol is a **legujabb divatu női kalapok** a legdúsabb választékban s jutányos árban lesznek kaphatók.

Megérkezésemet szintén ez uton lesz szerencsém a m. t. hölgyközönség nagybecsü tudomására hozni, miért is kérem, hogy szükségleteiket részemre **fenntartani** és nálam **beszerezni** méltóztassanak.

Vass (Weisz) Adolfné.

Csemeték eladása.

Az alulirt erdészeti hivatalnál a tavaszi idényre következő fa- és bokor-csemeték kaphatók: u. m.

Diófa	100—150 cm. magas	1 db. — frt 40 kr.
Szelid gesztenye magyar	100—150 » »	1 » » » 40 »
Mezei juhar	50—100 » »	1 » » » 10 »
Egerfa közönséges	50—100 » »	1 » » » 10 »
» »	1 éves	100 » 1 » — »
» »	2 »	100 » 1 » 50 »
Gyertyánfa	50—100 cm. magas	1 db. — frt 05 kr.
»	100 » felül	1 » — » 10 »
»	1 éves	100 » 1 » — »
»	2 »	100 » 1 » 50 »
Nyirfa	50—100 cm magas	1 db — frt 05 kr.
»	1 éves	100 » — » 50 »
»	2 »	100 » 1 » — »
Kecskerágó	50—100 cm. magas	1 db. — frt 10 kr.
Fagyalka	50—100 » »	1 » — » 10 »
Bodza közönséges	50—100 » »	1 » — » 10 »
Hólyag mogyoró	50—100 » »	1 » — » 20 »
Lucz fenyö	50 » »	1 » — » 20 »
» »	100 » »	1 » — » 40 »
» »	150 » »	1 » — » 75 »

Luczfenyök csakis földgöbbel kaphatók, mivel a fogamzásra nézve ez a faj a fenti nagyságokban igen kényes.

N.-Toronya, (Zemplénm.) u. p. és vasuti állomás S.-a.-Ujhely.

Winter Kamillo,
uradalmi erdész.

S.-a.-Ujhely, nyomatott a ›Zemplén‹ gyorssajtóján.